

รายงานการเงินแผ่นดิน
(บทวิเคราะห์)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

กรมบัญชีกลาง
กองบัญชีภาครัฐ

เมษายน ๒๕๖๗

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๑
๑.๓ ขอบเขต	๑
๑.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ	๒

บทที่ ๒ รายงานการเงินแผ่นดินและบทวิเคราะห์ของรายงานการเงินแผ่นดิน

๒.๑ การจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน	๓
๒.๒ การจัดทำบทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน	๔

บทที่ ๓ การวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน

๓.๑ การบริหารรายได้ ค่าใช้จ่าย และเงินคงคลัง	๕
๓.๑.๑ องค์ประกอบของรายได้ ค่าใช้จ่าย และเงินคงคลัง	๕
๓.๑.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลรายงานการเงินแผ่นดินกับปีก่อน	๙
๓.๑.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง	๑๘
๓.๑.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ	๒๒
๓.๒ การบริหารเงินลงทุน	๓๐
๓.๒.๑ องค์ประกอบของเงินลงทุน	๓๐
๓.๒.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลรายงานการเงินแผ่นดินกับปีก่อน	๓๒
๓.๒.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง	๓๖
๓.๒.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ	๓๘
๓.๓ การบริหารที่ดินราชพัสดุ	๓๘
๓.๓.๑ องค์ประกอบของที่ดินราชพัสดุ	๓๘
๓.๓.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลรายงานการเงินแผ่นดินกับปีก่อน	๓๙
๓.๓.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง	๔๑
๓.๓.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ	๔๒
๓.๔ การบริหารหนี้สาธารณะ	๔๓
๓.๔.๑ องค์ประกอบของหนี้สาธารณะ	๔๓
๓.๔.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลรายงานการเงินแผ่นดินกับปีก่อน	๔๔
๓.๔.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง	๔๕
๓.๔.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ	๔๕

บทที่ ๔ บทวิเคราะห์

๔.๑ ภาพรวมของผลการดำเนินงานทางการเงินของรายงานการเงินแผ่นดิน	๔๗
๔.๒ ภาพรวมของฐานะการเงินของรายงานการเงินแผ่นดิน	๔๘
๔.๓ การดำเนินการของรัฐบาล	๔๘

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๕ บัญญัติให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ งบกระแสเงินสด และรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ และจัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ โดยให้กระทรวงการคลังเสนอรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พร้อมด้วยรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาภายในสองร้อยสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับบัญชีการเงินแผ่นดินและมาตรฐานการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน เพื่อเป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และจัดทำบทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดินขึ้นเพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานทางการเงินและฐานะการเงินของแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบการนำเสนอรายงานการเงินแผ่นดินต่อคณะรัฐมนตรี และรัฐสภา

๑.๒ วัตถุประสงค์

บทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดินจัดทำขึ้นเพื่อสรุปภาพรวมของผลการดำเนินงานทางการเงินและฐานะการเงินของแผ่นดิน รวมทั้งวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงผลการดำเนินงานของแผ่นดิน ให้ผู้อ่านรายงานการเงินทราบ

๑.๓ ขอบเขต

๑.๓.๑ รายงานการเงินแผ่นดินที่ใช้ในการจัดทำบทวิเคราะห์นี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับบัญชีการเงินแผ่นดินและมาตรฐานการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน โดยใช้หลักเกณฑ์คงค้างแบบผสม (Modified Accrual Basis) ซึ่งแสดงสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของรัฐบาล และรับรู้รายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่มีการรับและจ่ายเงินคงค้าง รวมทั้งรายการค่าใช้จ่ายและรายได้ค้างรับ และปรับปรุงรายการเพิ่มเติมด้วยรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินของรัฐบาลที่ไม่มีการรับและจ่ายเงินคงค้าง

๑.๓.๒ การจัดทำบทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดินนี้ ได้วิเคราะห์จากรายงานการเงินแผ่นดินที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ สำหรับการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ

เพื่อนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมที่สำคัญประกอบรายงานการเงินแผ่นดิน รวมทั้งนำเสนอการเปลี่ยนแปลงของผลการดำเนินงานของแผ่นดิน ซึ่งจะช่วยทำให้ผู้อ่านรายงานการเงินแผ่นดินมีความเข้าใจในข้อมูลที่แสดงไว้ในรายงานการเงินแผ่นดินมากยิ่งขึ้น *grite*

บทที่ ๒

รายงานการเงินแผ่นดินและบทวิเคราะห์ของรายงานการเงินแผ่นดิน

รายงานการเงินแผ่นดินเป็นรายงานที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับบัญชีการเงินแผ่นดินและมาตรฐานการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน เพื่อให้ความมั่นใจว่ารายงานการเงินดังกล่าวจะสามารถแสดงผลการดำเนินงานของแผ่นดินในรอบระยะเวลาที่กำหนดได้ โดยมีหลักเกณฑ์ในการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินดังนี้

๒.๑ การจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน

๒.๑.๑ เกณฑ์ในการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน

การจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยรายงานการเงินแผ่นดินจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับบัญชีการเงินแผ่นดินและมาตรฐานการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งใช้หลักเกณฑ์คงค้างแบบผสม (Modified Accrual Basis) โดยใช้ข้อมูลบัญชีชุดรัฐบาลเป็นหลักในการจัดทำ แสดงการรับจ่ายเงินคงค้างของรัฐบาลเป็นหลัก และรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายที่มีการรับและจ่ายเงินคงค้าง รวมทั้งรายการค่าใช้จ่ายค้างจ่าย รายได้ค้างรับ ปรับปรุงเพิ่มรายการด้วยรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินของรัฐบาลที่ไม่มีการรับจ่ายเงินคงค้าง การแสดงมูลค่าโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเว้นแต่จะได้เปิดเผยวิธีการวัดมูลค่าไว้เป็นการเฉพาะในนโยบายการบัญชี

การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

- รายได้แผ่นดิน เป็นรายได้ที่รัฐบาลได้รับจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งทำหน้าที่จัดเก็บรายได้แทนรัฐบาลเพื่อนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน โดยบันทึกรับรู้รายการเมื่อหน่วยงานที่จัดเก็บได้รับรายได้ โดยแสดงรายการรายได้แผ่นดินไว้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และเปิดเผยประเภทของรายได้แผ่นดินไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดิน

- รายได้อื่น บันทึกรับรู้เมื่อเกิดรายได้นั้น โดยมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในการเกิดขึ้นของรายได้และสามารถวัดมูลค่าของรายการดังกล่าวได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ

- รายจ่ายจากเงินงบประมาณ เป็นจำนวนเงินที่รัฐบาลได้จัดสรรให้แก่หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี บันทึกรับรู้เมื่อมีการจ่ายเงินงบประมาณหรือในปีที่มีการตั้งงบประมาณขอใช้เงินคงคลัง โดยแสดงรายการดังกล่าวในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และเปิดเผยรายละเอียดไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดิน

- ค่าใช้จ่ายอื่น บันทึกรับรู้เมื่อเกิดค่าใช้จ่ายนั้น โดยมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในการเกิดขึ้นของค่าใช้จ่ายและสามารถวัดมูลค่าของรายการดังกล่าวได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ

- รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุน เงินให้กู้ และเงินกู้ของรัฐบาล บันทึกรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

๒.๑.๒ ขอบเขตของข้อมูลในรายงานการเงินแผ่นดิน

รายงานการเงินแผ่นดินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้ข้อมูลบัญชีที่กรมบัญชีกลางรวบรวมและประมวลจากรายการทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการรับ - จ่ายเงินที่หน่วยงานของรัฐบันทึกในระบบ New GFMS Thai ดังนี้

(๑) ใช้ข้อมูลบัญชีจากชุดรัฐบาลที่แสดงการรับจ่ายเงินคงคลังของรัฐบาลเป็นหลัก ซึ่งครอบคลุมถึงรายการที่เกิดจากรายได้แผ่นดิน เงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานของรัฐฝากไว้กับกระทรวงการคลัง

(๒) รวบรวมข้อมูลที่มีสาระสำคัญเฉพาะสินทรัพย์และหนี้สินของรัฐบาลที่สำคัญมาปรับปรุงในบัญชีชุดรัฐบาล โดยข้อมูลเหล่านี้มาจากส่วนราชการที่ทำหน้าที่บริหารจัดการแทนรัฐบาล ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สาธารณะ ข้อมูลเกี่ยวกับเงินลงทุนของรัฐบาล และข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ เป็นต้น

๒.๑.๓ หน่วยงานที่เสนอรายงานการเงินแผ่นดิน

หน่วยงานที่เสนอรายงานการเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย รายงานการเงินชุดรัฐบาล ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมบัญชีกลางในฐานะหน่วยงานกลางที่ดูแลเงินคงคลังของประเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงรายการที่เกิดจากรายได้แผ่นดิน เงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานของรัฐฝากไว้กับกระทรวงการคลัง และรวบรวมข้อมูลการเงินที่สำคัญของส่วนราชการที่ทำหน้าที่บริหารจัดการแทนรัฐบาล โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินของรัฐบาล ได้แก่ ที่ดินราชพัสดุที่อยู่ในความดูแลของกรมธนารักษ์ เงินลงทุนที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และเงินกู้ที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

๒.๒ การจัดทำบทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน

๒.๒.๑ ส่วนราชการที่ทำหน้าที่บริหารจัดการแทนรัฐบาล ได้แก่ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กรมธนารักษ์ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และกรมบัญชีกลาง ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงการคลัง ได้วิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน

๒.๒.๒ กรมบัญชีกลาง รวบรวมข้อมูลและจัดทำบทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในภาพรวม โดยเปรียบเทียบผลการดำเนินงานทางการเงินและฐานะการเงินของแผ่นดินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กับ พ.ศ. ๒๕๖๕

บทที่ ๓

การวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน

๓.๑ การบริหารรายได้ ค่าใช้จ่าย และเงินคงคลัง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน ๓,๑๘๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณได้รับงบประมาณเพียงพอในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน โดยมีประมาณการรายได้สุทธิ จำนวน ๒,๔๙๐,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท และกำหนดวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ จำนวน ๖๙๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท ซึ่งผลการดำเนินงานทางการเงินของแผ่นดิน จะแสดงถึงรายได้แผ่นดินที่รัฐบาลได้รับจากหน่วยงานของรัฐที่ได้นำเงินส่งให้กระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และรายได้อื่นที่เกิดขึ้น จากการรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

๓.๑.๑ องค์ประกอบของรายได้ ค่าใช้จ่าย และเงินคงคลัง

รายได้

รายได้ หมายถึง รายได้แผ่นดินที่หน่วยงานของรัฐนำส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังที่ ๑ ของกระทรวงการคลัง ณ ธนาคารแห่งประเทศไทย กับรายได้อื่นที่เกิดจากการรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดิน เป็นรายได้ที่รัฐบาลได้รับจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งทำหน้าที่จัดเก็บรายได้แทนรัฐบาล รายได้แผ่นดิน ประกอบด้วย รายได้แผ่นดินประเภทภาษี และรายได้แผ่นดินที่ไม่ใช่ภาษี ได้แก่ รายได้จากการขายสิ่งของและบริการ รายได้จากรัฐพาณิชย์ และรายได้อื่น โดยรัฐบาลแสดงรายได้แผ่นดินในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และแสดงรายการแยกออกเป็นรายการรายได้แผ่นดินจากหน่วยงานราชการเงินนำส่งกำไรและเงินปันผลของแผ่นดิน โดยเปิดเผยประเภทของรายได้แผ่นดินไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงินดังนี้

๑. รายได้ของรัฐบาล แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑.๑ รายได้จากภาษีอากร (Tax revenue) หมายถึง รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ให้จัดเก็บภาษีอากรนั้น

๑.๑.๑ ภาษีทางตรง ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม และภาษีมรดก

๑.๑.๒ ภาษีการขายทั่วไป ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ภาษีสรรพสามิตเฉพาะ และอากรแสตมป์

๑.๑.๓ ภาษีการขายเฉพาะ แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ ภาษีโภกภันท์ภายใน และภาษีทรัพยากรธรรมชาติ

(๑) ภาษีโภคภัณฑ์ภายใน ได้แก่ ภาษีรถจักรยานยนต์ ภาษีสุรา และแอสแตมปีสุรา ภาษีเบียร์ ภาษีเครื่องตีไม่มีแอลกอฮอล์ ภาษียาสูบและแอสแตมปียาสูบ ภาษีน้ำมัน และผลิตภัณฑ์น้ำมัน ภาษีสรรพสามิตจากการนำเข้า ภาษีรถยนต์ ภาษีผลิตภัณฑ์เครื่องหอมและเครื่องสำอาง ภาษีสถานบริการ ค่าธรรมเนียมประทับตราไฟ และภาษีแบตเตอรี่

(๒) ภาษีทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ อากรการประมง ค่าภาคหลวงไม้สัก ค่าภาคหลวงไม้กระยาเลย ค่าภาคหลวงพิน ถ่าน และของป่าอื่น ๆ ค่าภาคหลวงแร่ และค่าภาคหลวงน้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ

๑.๑.๔ ภาษีสินค้าเข้าออก แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ อากรขาเข้า และอากรขาออก

๑.๑.๕ ภาษีลักษณะการอนุญาต แบ่งออกเป็น ๑๓ ลักษณะ คือ ค่าใบอนุญาตอื่น ด้านสรรพสามิต ค่าใบอนุญาตด้านป่าไม้ ค่าใบอนุญาตยาง ค่าใบอนุญาตต่างด้าว ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต วิทยุคมนาคม ค่าใบอนุญาตการพนัน ค่าใบอนุญาตอาวุธปืนและดอกไม้เพลิง ค่าใบอนุญาตอื่นด้านมหาดไทย ค่าใบอนุญาตสาธารณสุข ค่าใบอนุญาตน้ำบาดาล ค่าใบอนุญาตสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ค่าใบอนุญาต ประกอบกิจการคลังสินค้า ไฮโล และห้องเย็น และภาษีลักษณะอนุญาตอื่น

๑.๒ ค่าขายสิ่งของและบริการ ได้แก่ ค่าขายอสังหาริมทรัพย์ ค่าขายผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ค่าขายหนังสือราชการ ค่าขายสิ่งของอื่น (เช่น ค่าขายของกลาง ค่าขายผลิตผลจากการวิจัย ค่าขายของเบ็ดเตล็ด ค่าซื้อเอกสารจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น) เงินค่าบริการ (ประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมลักษณะต่าง ๆ เช่น ค่าธรรมเนียม จดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนการค้า เป็นต้น) และค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์

๑.๓ รายได้จากรัฐพาณิชย์ แบ่งออกเป็น ๘ ลักษณะ คือ รายได้จากองค์การของรัฐ สาขาบริการสาธารณสุข โภค รายได้จากองค์การของรัฐสาขาคมนาคมและการขนส่ง รายได้จากองค์การของรัฐ สาขาอุตสาหกรรม รายได้จากองค์การของรัฐสาขาเกษตรกรรมและทรัพยากรธรรมชาติ รายได้จากองค์การของรัฐ สาขาพาณิชย์กรรมและบริการ รายได้เงินปันผล รายได้จากโรงงานยาสูบ และรายได้จากสำนักงาน สลากกินแบ่งรัฐบาล

๑.๔ รายได้อื่น แบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ คือ แอสแตมปีสุราและค่าปรับ (เช่น ค่าปรับ ภาษีอากร ค่าปรับสุรา ค่าปรับเปรียบเทียบคดี เป็นต้น) รับเงินคืน (เช่น เงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน เงินกู้รับคืน เงินชดใช้ค่าเสียหายจากการละเมิด เป็นต้น) และรายได้เบ็ดเตล็ด (เช่น ค่าต่ออายุสัมปทานปิโตรเลียม และผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษจากสัมปทานปิโตรเลียม ส่วนแบ่งกำไรปิโตรเลียม เงินรับจากการทำเหรียญกษาปณ์ ดอกเบี้ย ค่าจำหน่ายพันธบัตร เป็นต้น)

๒. รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง

รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง เป็นรายได้ที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บแทนรัฐบาล และได้นำส่งคลังแล้ว ต่อมาภายหลังตรวจสอบพบว่ารายการดังกล่าวมีการนำส่งเงินเกิน หรือส่งผิดประเภท หรือส่งซ้ำ ทำให้ต้องถอนคืนเงินรายได้แผ่นดิน โดยได้แสดงรายการรายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลังเป็นรายการหักจากรายการรายได้แผ่นดินในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๓. ส่วนเกิน/ส่วนต่ำกว่ามูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย

ส่วนเกิน/ส่วนต่ำกว่ามูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย หมายถึง รายได้หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เนื่องจากการปรับมูลค่าพันธบัตร ซึ่งจะทยอยตัดจำหน่ายไปตลอดอายุพันธบัตร หากจำนวนส่วนเกิน/ส่วนต่ำกว่ามูลค่าพันธบัตรมีนัยสำคัญ ให้รับรู้ดอกเบี้ยจ่ายหรือลดดอกเบี้ยจ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ตลอดอายุพันธบัตรด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยทบต้น (Effective Interest Method) หรือวิธีเส้นตรง

การคำนวณส่วนเกิน/ส่วนต่ำกว่ามูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยทบต้นนั้น มีการคิดลดเงินที่จะต้องจ่ายในอนาคตทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน ณ วันที่ออกพันธบัตร และทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานจนครบอายุพันธบัตร โดยใช้อัตราดอกเบี้ยในตลาด อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยในตลาดมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้การคำนวณหามูลค่าปัจจุบันทำได้ยาก ในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของพันธบัตร จึงใช้อัตราดอกเบี้ยในตลาด ณ วันที่ออกพันธบัตรเป็นอัตราคิดลดตลอดอายุพันธบัตร และให้แสดงรายการดังกล่าวในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๔. กำไร/ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน

กำไร/ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน หมายถึง รายได้หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของรายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ จะบันทึกรับรู้กำไร/ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเมื่อมีการชำระเงินของรายการที่เป็นตัวเงิน หรือเมื่อมีการจัดทำรายงานการเงินและให้แสดงรายการดังกล่าวในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๕. รายได้อื่น

รายได้อื่น หมายถึง รายได้ประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น รัฐบาลจะบันทึกรับรู้รายได้อื่นเมื่อเกิดรายได้ และเข้าเกณฑ์การรับรู้รายได้ และแสดงรายการดังกล่าวในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยเปิดเผยประเภทของรายได้อื่นไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงิน

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย หมายถึง รายจ่ายตามงบประมาณปีปัจจุบันและรายจ่ายจากเงินกันไว้เบิกเหลือในปี และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกิดจากการรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ทั้งนี้ จะรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินเมื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจลดลงเนื่องจากการลดลงของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน และเมื่อสามารถวัดมูลค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ลดลงได้อย่างน่าเชื่อถือ หรืออีกนัยหนึ่งการรับรู้ค่าใช้จ่ายจะเกิดขึ้นพร้อมการรับรู้ส่วนที่ลดลงของสินทรัพย์หรือส่วนที่เพิ่มขึ้นของหนี้สิน

ประเภทของค่าใช้จ่าย

๑. รายจ่ายจากเงินงบประมาณ

รายจ่ายจากเงินงบประมาณ หมายถึง จำนวนเงินที่รัฐบาลได้จัดสรรให้แก่หน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายจ่ายตามงบประมาณประกอบด้วย รายจ่ายเงินงบประมาณเพื่อหน่วยงาน และรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง รายจ่ายเงินงบประมาณเพื่อหน่วยงาน หมายถึง รายจ่ายซึ่งกำหนดไว้สำหรับแต่ละหน่วยงานของรัฐ เช่น งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน เป็นต้น รายจ่ายเพื่อชดใช้

เงินคงคลัง หมายถึง รายจ่ายที่จ่ายชดใช้เงินคงคลังในกรณีที่หน่วยงานของรัฐใช้จ่ายเงินจากเงินคงคลังไปก่อน ที่กฎหมายอนุญาตให้จ่าย รัฐบาลรับรู้รายการรายจ่ายเงินงบประมาณเพื่อหน่วยงานเมื่อมีการจ่ายเงิน และรับรู้รายการรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังในปีที่มีการตั้งงบประมาณชดใช้ และให้แสดงรายการดังกล่าว ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยเปิดเผยรายละเอียดไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงิน

๒. เงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน

เงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน หมายถึง จำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายที่หน่วยงานของรัฐ เบิกจากคลังไปแล้วและไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมด หรือจ่ายไปแล้วแต่ถูกเรียกคืน โดยได้นำส่งคลังก่อนสิ้นปี งบประมาณที่ขอเบิก รายการเงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืนให้แสดงไว้เป็นรายการหักจากรายการรายจ่าย จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๓. ดอกเบี้ยจ่าย

ดอกเบี้ยจ่าย หมายถึง ค่าตอบแทนที่รัฐบาลจ่ายให้เนื่องจากการใช้ประโยชน์ จากเงินหรือเงินทุน รัฐบาลจะรับรู้ดอกเบี้ยจ่ายเมื่อเกิดค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา รายการดอกเบี้ยจ่าย ให้แสดงไว้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๔. ค่าธรรมเนียมเงินกู้

ค่าธรรมเนียมเงินกู้ หมายถึง จำนวนเงินค่าธรรมเนียมการจัดการเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน ของรัฐบาล รายการค่าธรรมเนียมเงินกู้ ให้แสดงไว้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๕. ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ

ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่รัฐบาลจ่ายเป็นเงินอุดหนุน หรือจ่ายเป็นเงินช่วยเหลือให้แก่หน่วยงานภาครัฐอื่น โดยไม่ได้รับผลตอบแทนทางการเงิน หรือบริการใด เป็นการแลกเปลี่ยน โดยรับรู้รายการค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ เมื่อเงินอุดหนุนหรือเงินช่วยเหลือ ได้รับอนุมัติให้จ่ายแก่หน่วยงานภาครัฐอื่นแล้ว รายการค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ ให้แสดง ไว้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยเปิดเผยรายละเอียดค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ ไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงิน

๖. ค่าใช้จ่ายอื่น

ค่าใช้จ่ายอื่น หมายถึง ค่าใช้จ่ายประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น จะรับรู้ ค่าใช้จ่ายอื่น เมื่อเกิดค่าใช้จ่ายนั้น และเข้าเกณฑ์การรับรู้ค่าใช้จ่าย รายการดังกล่าวให้แสดงไว้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยเปิดเผยประเภทและรายละเอียดของค่าใช้จ่ายอื่นไว้ในหมายเหตุประกอบ รายงานการเงิน

เงินคงคลัง

เงินคงคลัง หมายถึง เงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่รัฐบาลมีไว้เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานของรัฐบาล ประกอบด้วย

๑. เงินคงคลัง ณ ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน ที่กระทรวงการคลังเปิดบัญชีไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง เพื่อฝากเงินของรัฐบาลที่มีไว้เพื่อการใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐบาล และจ่ายเงินนอกงบประมาณที่เป็นภาระผูกพันที่ต้องจ่ายคืนตามคำขอ ได้แก่ เงินฝากกระทรวงการคลังของหน่วยงานของรัฐ

๒. ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ ณ กรมธนารักษ์

๓. เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นบัญชีเงินฝากธนาคารของกรมบัญชีกลาง และสำนักงานคลังจังหวัดที่เปิดไว้เพื่อรับเงินจากหน่วยงานของรัฐที่นำเงินส่งให้กระทรวงการคลัง

๔. เช็คฝากรอเรียกเก็บ เป็นรายการเช็คที่กรมบัญชีกลางและสำนักงานคลังจังหวัดได้รับจากหน่วยงานของรัฐที่นำส่งให้กระทรวงการคลัง

๓.๑.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลรายงานการเงินแผ่นดินกับปีก่อน

การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานทางการเงินของแผ่นดิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ และ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ เพื่อแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นซึ่งกระทบกับรายการเงินคงคลัง โดยใช้การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) ในการเปรียบเทียบข้อมูลซึ่งการวิเคราะห์ประกอบด้วยรายการดังนี้

(๑) รายได้

รายได้ที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ รายได้แผ่นดินสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของรายได้แผ่นดินที่สูงหรือต่ำกว่าปีก่อนที่มีนัยสำคัญ

(๒) ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ รายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืนสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของรายจ่ายที่สูงหรือต่ำกว่าปีก่อนที่มีนัยสำคัญ

(๓) เงินคงคลัง

เงินคงคลัง แสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ โดยเป็นการแสดงรายการเฉพาะการรับและจ่ายเงินคงคลังของรัฐบาลเท่านั้น

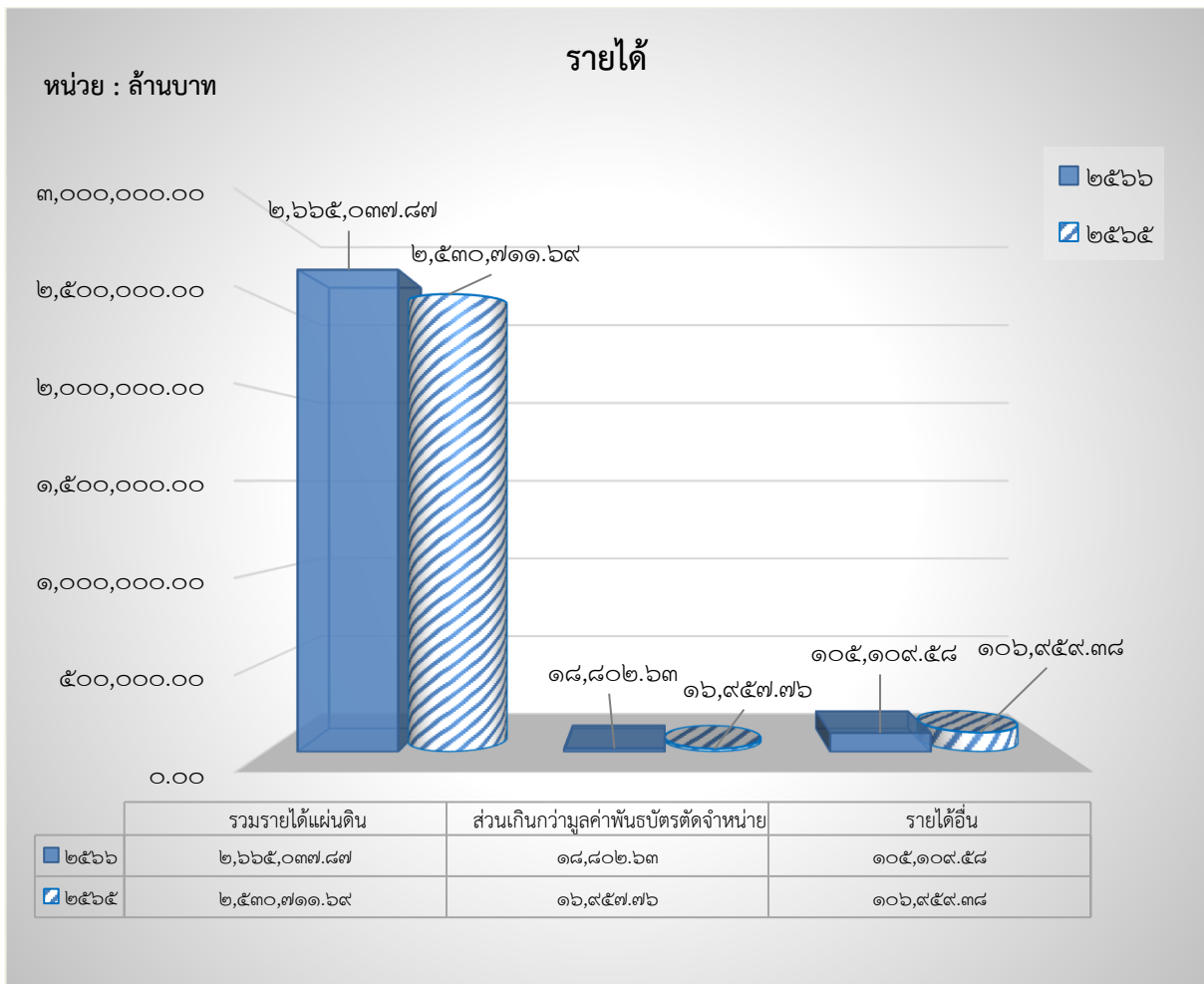
ผลการดำเนินงานทางการเงินของแผ่นดิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ และ ๒๕๖๕

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๖	๒๕๖๕	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้				
รายได้แผ่นดินจากหน่วยงาน เงินนำส่งกำไรและเงินปันผล ของแผ่นดิน	๒,๙๙๑,๒๔๒.๐๔	๒,๘๘๗,๓๔๑.๕๑	๑๐๓,๙๐๐.๕๓	๓.๖๐
รวมรายได้แผ่นดิน	๓,๑๕๙,๐๐๐.๘๑	๓,๐๓๘,๐๗๔.๖๐	๑๒๐,๙๒๖.๒๑	๓.๙๘
<u>หัก</u> รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	(๔๙๓,๙๖๒.๙๔)	(๕๐๗,๓๖๒.๙๑)	(๑๓,๓๙๙.๙๗)	(๒.๖๔)
รวมรายได้แผ่นดินทั้งสิ้น	๒,๖๖๕,๐๓๗.๘๗	๒,๕๓๐,๗๑๑.๖๙	๑๓๔,๓๒๖.๑๘	๕.๓๑
ส่วนเกินกว่ามูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย	๑๘,๘๐๒.๖๓	๑๖,๙๕๗.๗๖	๑,๘๔๔.๘๗	๑๐.๘๘
รายได้อื่น	๑๐๕,๑๐๙.๕๘	๑๐๖,๙๕๙.๓๘	(๑,๘๔๙.๘๐)	(๑.๗๓)
รวมรายได้ทั้งสิ้น	๒,๗๘๘,๙๕๐.๐๘	๒,๖๕๔,๖๒๘.๘๓	๑๓๔,๓๒๑.๒๕	๕.๐๖
ค่าใช้จ่าย				
รายจ่ายจากเงินงบประมาณ จากหน่วยงาน	๓,๐๐๔,๕๑๖.๙๕	๒,๙๐๘,๙๒๔.๐๘	๙๕,๕๙๒.๘๗	๓.๒๙
<u>หัก</u> เงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน	(๓,๑๘๗.๑๗)	(๔,๓๙๗.๓๓)	(๑,๒๑๐.๑๖)	(๒๗.๕๒)
ดอกเบี้ยจ่าย	๓,๐๐๑,๓๒๙.๗๘	๒,๙๐๔,๕๒๖.๗๕	๙๖,๘๐๓.๐๓	๓.๓๓
ค่าธรรมเนียมเงินกู้	๔๗๖.๕๒	๕๑๑.๔๙	(๓๔.๙๗)	(๖.๘๔)
รวมรายจ่ายจากเงินงบประมาณ	๓,๑๘๔,๙๘๙.๙๗	๓,๐๗๖,๐๐๔.๙๗	๑๐๘,๙๘๕.๐๐	๓.๕๔
ส่วนต่ำกว่ามูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย	๙,๐๐๕.๗๘	๕,๔๑๗.๘๘	๓,๕๘๗.๙๐	๖๖.๒๒
ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานของรัฐ	๖๑,๘๐๒.๙๒	๔๓๖,๓๕๖.๗๒	(๓๗๔,๕๕๓.๘๐)	(๘๕.๘๔)
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	๘,๒๙๕.๖๑	(๘,๒๙๕.๖๑)	(๑๐๐.๐๐)
ดอกเบี้ยจ่ายอื่น	๕๗,๘๙๑.๖๔	๓๖,๕๔๗.๒๑	๒๑,๓๔๔.๔๓	๕๘.๔๐
ค่าใช้จ่ายอื่น	๑๕,๐๙๘.๘๙	๗๖๙.๔๐	๑๔,๓๒๙.๔๙	๑,๘๖๒.๔๒
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	๓,๓๒๘,๗๘๙.๒๐	๓,๕๖๓,๓๙๑.๗๙	(๒๓๔,๖๐๒.๕๙)	(๖.๕๘)
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(๕๓๙,๘๓๙.๑๒)	(๙๐๘,๗๖๒.๙๖)	๓๖๘,๙๒๓.๘๔	๔๐.๖๐

(๑) รายได้

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบรายได้สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

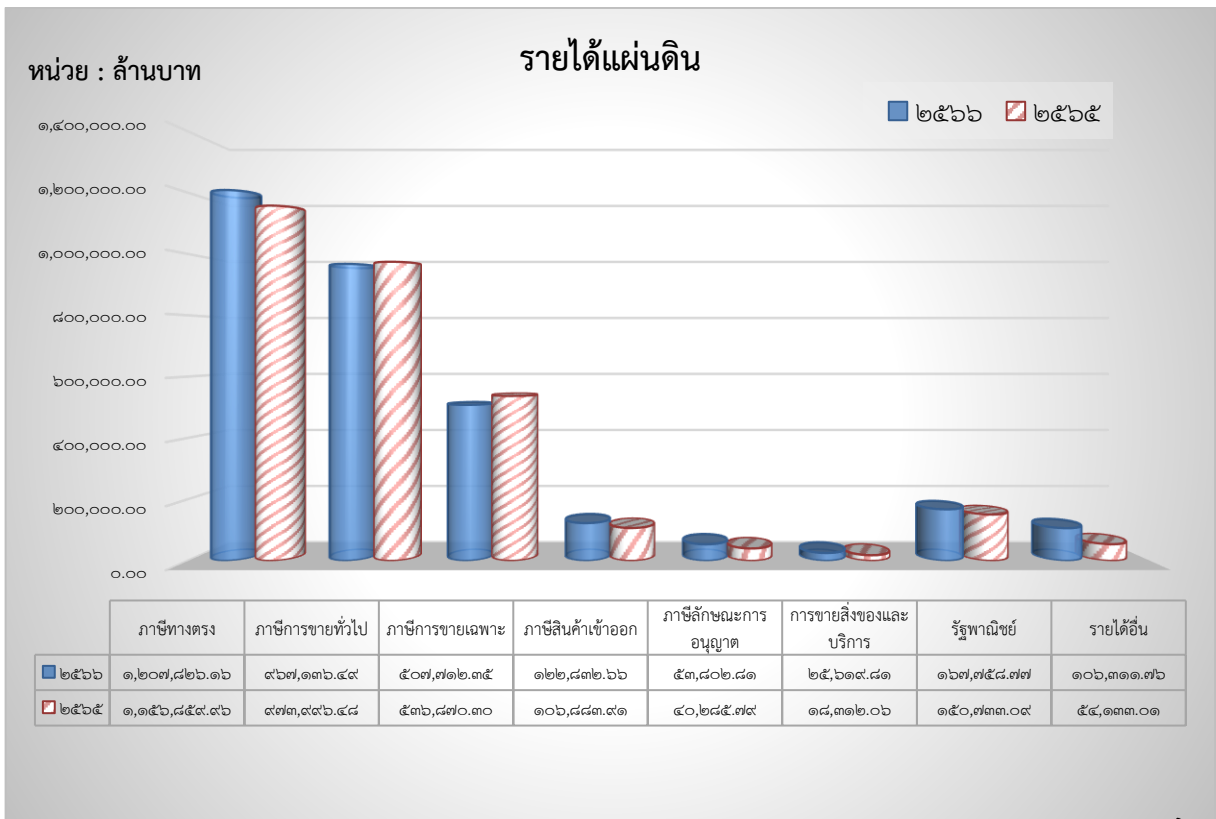
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีรายได้รวม จำนวน ๒,๗๘๘,๙๕๐.๐๘ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒,๖๕๔,๖๒๘.๘๓ ล้านบาท รัฐบาลมีรายได้รวมเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๓๔,๓๒๑.๒๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๖ พบว่า มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ รายได้แผ่นดิน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๖๖๕,๐๓๗.๘๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑๓๔,๓๒๖.๑๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๑ ส่วนเกินกว่ามูลค่าเพิ่มอัตราตัดจำหน่าย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๘,๘๐๒.๖๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๘๔๔.๘๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘๘

รายละเอียดของรายได้แผ่นดินสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

(หน่วย : ล้านบาท)

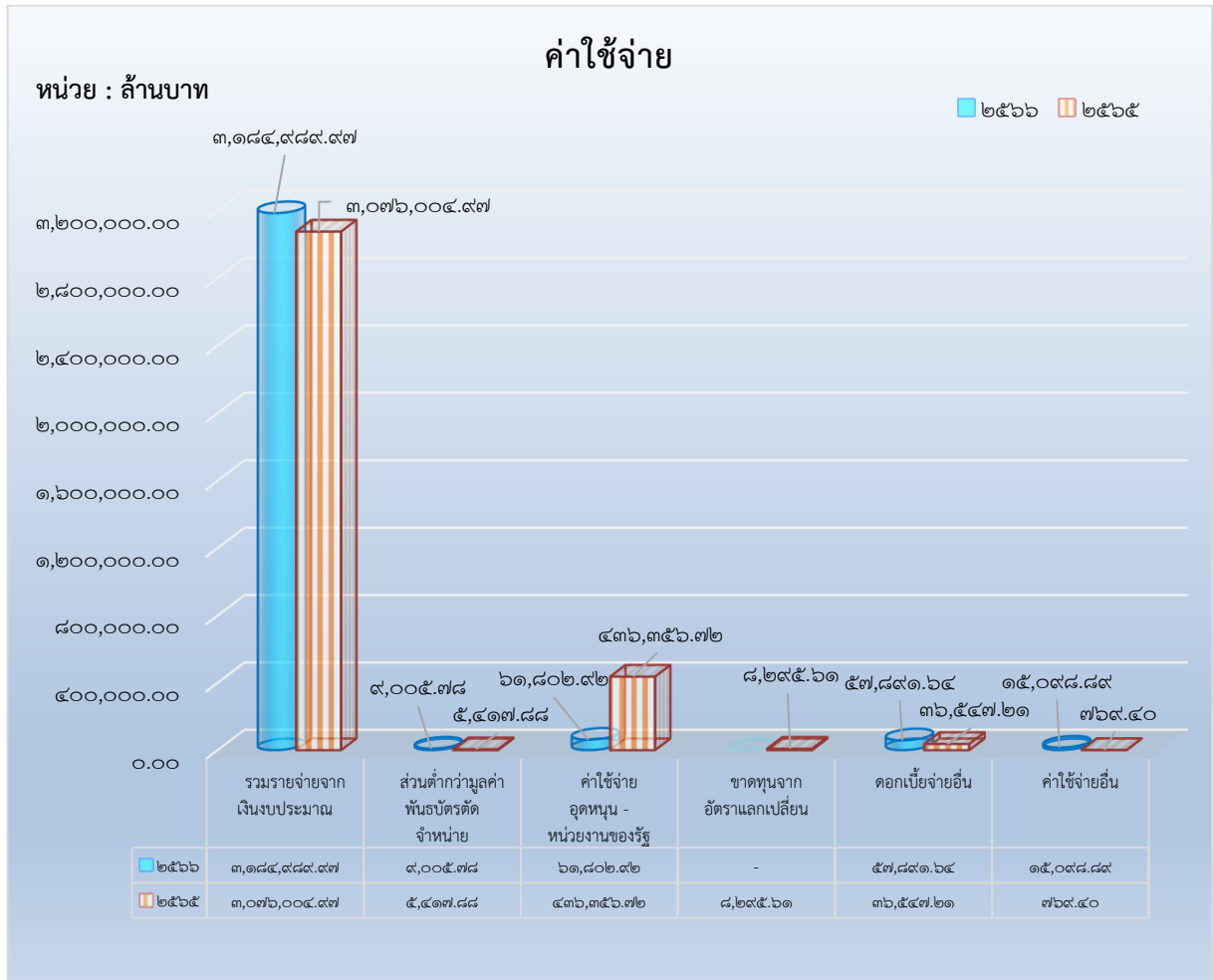
รายได้แผ่นดิน	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๖	๒๕๖๕	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ภาษีทางตรง	๑,๒๐๗,๘๒๖.๑๖	๑,๑๕๖,๘๕๙.๙๖	๕๐,๙๖๖.๒๐	๔.๔๑
ภาษีการขายทั่วไป	๙๖๗,๑๓๖.๔๙	๙๗๓,๙๙๖.๔๘	(๖,๘๕๙.๙๙)	(๐.๗๐)
ภาษีการขายเฉพาะ	๕๐๗,๗๑๒.๓๕	๕๓๖,๘๗๐.๓๐	(๒๙,๑๕๗.๙๕)	(๕.๔๓)
ภาษีสินค้าขาออก	๑๒๒,๘๓๒.๖๖	๑๐๖,๘๘๓.๙๑	๑๕,๙๔๘.๗๕	๑๔.๙๒
ภาษีสัญญาอนุญาต	๕๓,๘๐๒.๘๑	๔๐,๒๘๕.๗๙	๑๓,๕๑๗.๐๒	๓๓.๕๕
การขายสิ่งของและบริการ	๒๕,๖๑๙.๘๑	๑๘,๓๑๒.๐๖	๗,๓๐๗.๗๕	๓๙.๙๑
รัฐพาณิชย์	๑๖๗,๗๕๘.๗๗	๑๕๐,๗๓๓.๐๙	๑๗,๐๒๕.๖๘	๑๑.๓๐
รายได้อื่น	๑๐๖,๓๑๑.๗๖	๕๔,๑๓๓.๐๑	๕๒,๑๗๘.๗๕	๙๖.๓๙
รวมรายได้แผ่นดิน	๓,๑๕๙,๐๐๐.๘๑	๓,๐๓๘,๐๗๔.๖๐	๑๒๐,๙๒๖.๒๑	๓.๙๘
<u>หัก</u> รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	(๔๙๓,๙๖๒.๙๔)	(๕๐๗,๓๖๒.๙๑)	(๑๓,๓๙๙.๙๗)	(๒.๖๔)
รวมรายได้แผ่นดินทั้งสิ้น	๒,๖๖๕,๐๓๗.๘๗	๒,๕๓๐,๗๑๑.๖๙	๑๓๔,๓๒๖.๑๘	๕.๓๑

แผนภูมิแสดงรายละเอียดของรายได้แผ่นดินสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) ค่าใช้จ่าย

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีค่าใช้จ่ายรวม จำนวน ๓,๓๒๘,๗๘๙.๒๐ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓,๕๖๓,๓๙๑.๗๙ ล้านบาท รัฐบาลมีค่าใช้จ่ายรวมลดลง จำนวน ๒๓๔,๖๐๒.๕๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๘ มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานของรัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๖๑,๘๐๒.๙๒ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓๗๔,๕๕๓.๘๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๘๔ และไม่มีขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

รายละเอียดรายจ่ายจากเงินงบประมาณ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕
 รายจ่ายจากเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๓,๑๘๔,๙๘๙.๙๗ ล้านบาท
 ประกอบด้วย

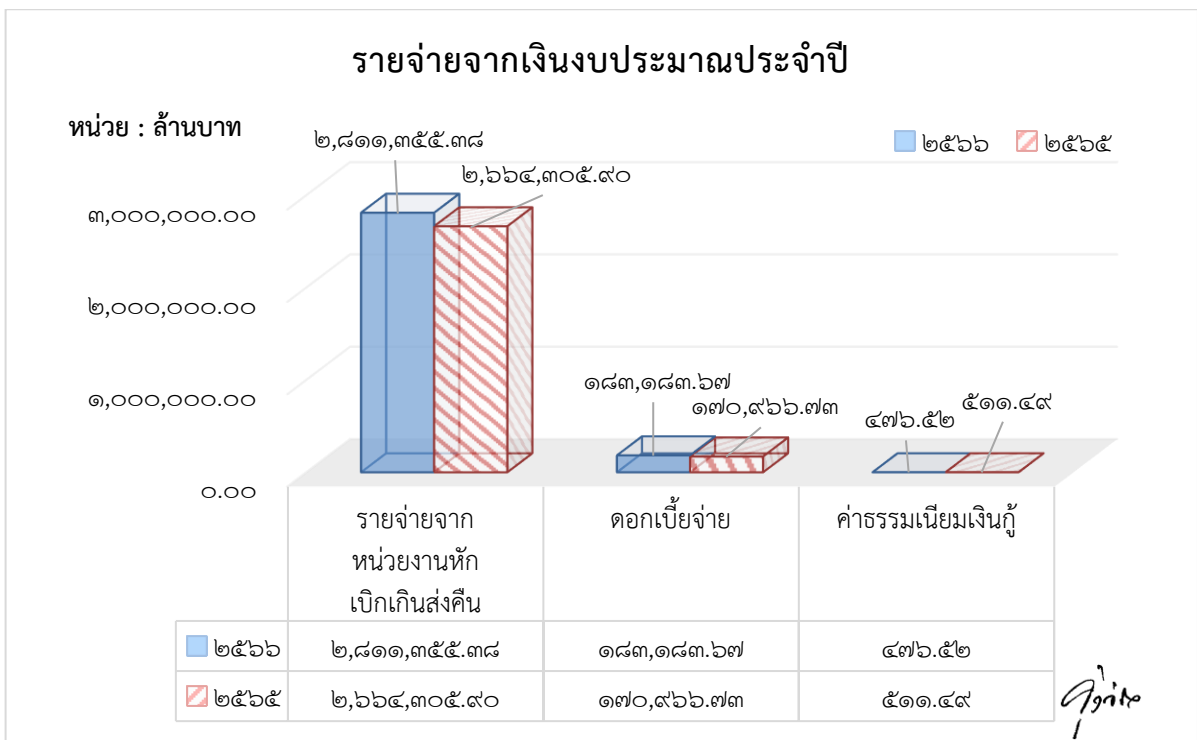
๑. รายจ่ายงบประมาณปีปัจจุบัน จำนวน ๒,๙๙๕,๐๑๕.๕๗ ล้านบาท

	(หน่วย : ล้านบาท)			
	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๖	๒๕๖๕	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน	๒,๘๑๑,๓๕๕.๓๘	๒,๖๖๔,๓๐๕.๙๐	๑๔๗,๐๔๙.๔๘	๕.๕๒
ดอกเบี่ยจ่าย	๑๘๓,๑๘๓.๖๗	๑๗๐,๙๖๖.๗๓	๑๒,๒๑๖.๙๔	๗.๑๕
ค่าธรรมเนียมเงินกู้	๔๗๖.๕๒	๕๑๑.๔๙	(๓๔.๙๗)	(๖.๘๔)
รวมรายจ่ายงบประมาณปีปัจจุบัน	๒,๙๙๕,๐๑๕.๕๗	๒,๘๓๕,๗๘๔.๑๒	๑๕๙,๒๓๑.๔๕	๕.๖๒

๒. รายจ่ายงบประมาณปีก่อน จำนวน ๑๘๙,๙๗๔.๔๐ ล้านบาท

	(หน่วย : ล้านบาท)			
	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๖	๒๕๖๕	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน	๑๘๙,๙๗๔.๔๐	๒๔๐,๒๒๐.๘๕	(๕๐,๒๔๖.๔๕)	(๒๐.๙๒)
รวมรายจ่ายงบประมาณปีก่อน	๑๘๙,๙๗๔.๔๐	๒๔๐,๒๒๐.๘๕	(๕๐,๒๔๖.๔๕)	(๒๐.๙๒)

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบรายจ่ายจากเงินงบประมาณประจำปี สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

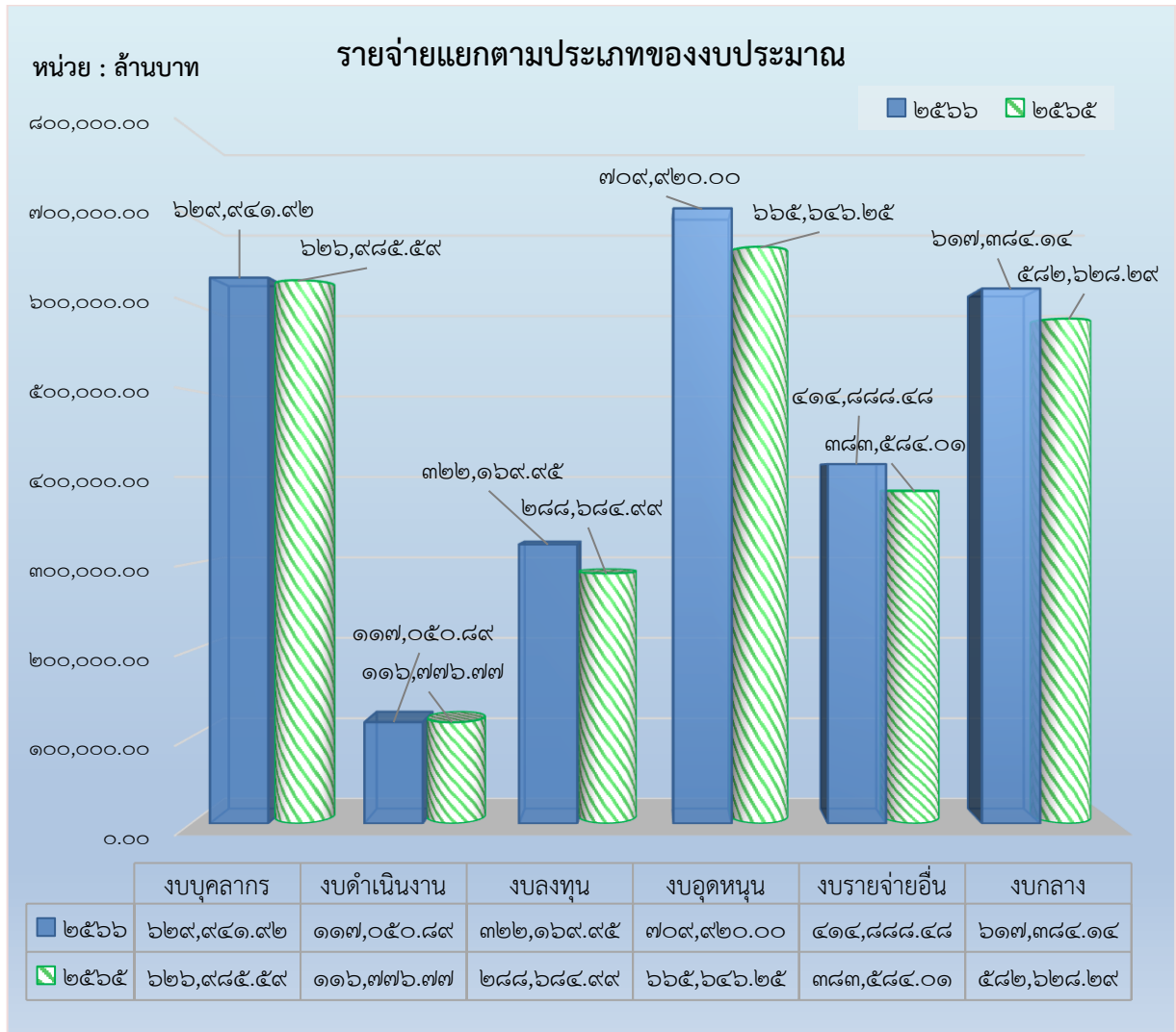

โดยการวิเคราะห์รายละเอียดของรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๘๑๑,๓๕๕.๓๘ ล้านบาท ตามประเภทของงบประมาณ ดังนี้

รายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืนตามประเภทของงบประมาณ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

	(หน่วย : ล้านบาท)			
	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๖	๒๕๖๕	จำนวนเงิน	ร้อยละ
งบประมาณเพื่อหน่วยงาน				
งบบุคลากร	๖๑๒,๓๓๙.๔๘	๖๑๘,๖๔๑.๓๙	(๖,๓๐๑.๙๑)	(๑.๐๒)
งบดำเนินงาน	๑๑๗,๐๕๐.๘๙	๑๑๖,๗๗๖.๗๗	๒๗๔.๑๒	๐.๒๓
งบลงทุน	๓๒๒,๑๖๙.๙๕	๒๘๘,๖๘๔.๙๙	๓๓,๔๘๔.๙๖	๑๑.๖๐
งบอุดหนุน	๗๐๙,๙๒๐.๐๐	๖๖๕,๖๔๖.๒๕	๔๔,๒๗๓.๗๕	๖.๖๕
งบรายจ่ายอื่น	๔๑๔,๘๘๘.๔๘	๓๘๓,๕๘๔.๐๑	๓๑,๓๐๔.๔๗	๘.๑๖
งบกลาง	๕๕๙,๙๕๗.๔๔	๕๕๙,๐๓๒.๐๘	๙๒๕.๓๖	๐.๑๗
รวม	๒,๗๓๖,๓๒๖.๒๔	๒,๖๓๒,๓๖๕.๔๙	๑๐๓,๙๖๐.๗๕	๓.๙๕
รายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง				
งบบุคลากร	๑๗,๖๐๒.๔๔	๘,๓๔๔.๒๐	๙,๒๕๘.๒๔	๑๑๐.๙๕
งบกลาง	๕๗,๔๒๖.๗๐	๒๓,๕๙๖.๒๑	๓๓,๘๓๐.๔๙	๑๔๓.๓๗
รวม	๗๕,๐๒๙.๑๔	๓๑,๙๔๐.๔๑	๔๓,๐๘๘.๗๓	๑๓๔.๙๐
รวมทั้งสิ้น	๒,๘๑๑,๓๕๕.๓๘	๒,๖๖๔,๓๐๕.๙๐	๑๔๗,๐๔๙.๔๘	๕.๕๒

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืนตามประเภทของงบประมาณ
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน จำนวน ๒,๘๑๑,๓๕๕.๓๘ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒,๖๖๔,๓๐๕.๙๐ ล้านบาท รัฐบาลมีรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืนเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๔๗,๐๔๙.๔๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๒ มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น และงบกลาง เพิ่มขึ้น

Agita

(๓) เงินคงคลัง

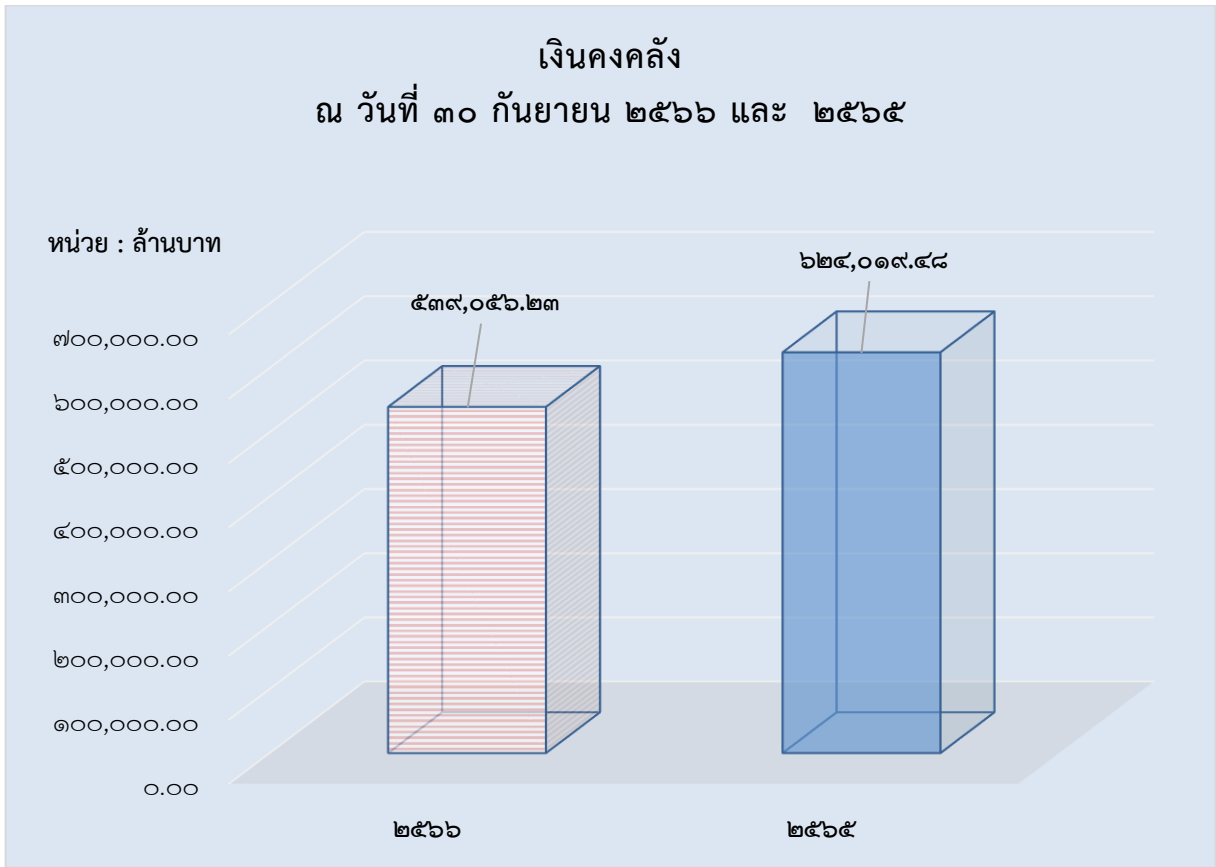
เงินคงคลังสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๖	๒๕๖๕	จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินคงคลังต้นงวด	๖๒๔,๐๑๙.๔๘	๕๘๘,๗๔๖.๖๔	๓๕,๒๗๒.๘๔	๕.๙๙
บวก รายรับ				
รายได้แผ่นดิน	๒,๖๙๙,๘๖๘.๑๙	๒,๖๓๙,๘๖๕.๑๕	๖๐,๐๐๓.๐๔	๒.๒๗
เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	๖๓๒,๖๑๒.๓๙	๖๕๒,๕๕๒.๕๖	(๑๙,๙๔๐.๑๗)	(๓.๐๖)
เงินนอกงบประมาณ	๖๘๕,๔๔๓.๐๗	๙๔๓,๒๙๔.๘๙	(๒๕๗,๘๕๑.๘๒)	(๒๗.๓๔)
รวมรายรับ	๔,๐๑๗,๙๒๓.๖๕	๔,๒๓๕,๗๑๒.๖๐	(๒๑๗,๗๘๘.๙๕)	(๕.๑๔)
หัก รายจ่าย				
รายจ่ายเงินในงบประมาณ	๒,๙๙๓,๘๖๑.๑๘	๒,๘๗๑,๕๒๙.๐๕	๑๒๒,๓๓๒.๑๓	๔.๒๖
รายจ่ายเงินนอกงบประมาณ	๑,๑๐๙,๐๒๕.๗๒	๑,๓๒๘,๙๑๐.๗๑	(๒๑๙,๘๘๔.๙๙)	(๑๖.๕๕)
รวมรายจ่าย	๔,๑๐๒,๘๘๖.๙๐	๔,๒๐๐,๔๓๙.๗๖	(๙๗,๕๕๒.๘๖)	(๒.๓๒)
รายรับสูง(ต่ำ)กว่ารายจ่าย	(๘๔,๙๖๓.๒๕)	๓๕,๒๗๒.๘๔	(๑๒๐,๒๓๖.๐๙)	(๓๔๐.๘๗)
เงินคงคลังปลายงวด	๕๓๙,๐๕๖.๒๓	๖๒๔,๐๑๙.๔๘	(๘๔,๙๖๓.๒๕)	(๑๓.๖๒)

เงินคงคลัง ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีจำนวน ๕๓๙,๐๕๖.๒๓ ล้านบาท ประกอบด้วย (๑) เงินคงคลัง ณ ธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน ๕๒๑,๓๙๒.๒๔ ล้านบาท (๒) ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ ณ กรมธนารักษ์ จำนวน ๒,๒๕๓.๖๖ ล้านบาท (๓) เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๔,๕๙๘.๓๗ ล้านบาท และ (๔) เชื่คฝากรอเรียกเก็บ จำนวน ๘๑๑.๙๖ ล้านบาท

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบเงินคงคลังสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีเงินคงคลังปลายงวด ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๕๓๙,๐๕๖.๒๓ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๖๒๔,๐๑๙.๔๘ ล้านบาท รัฐบาลมีเงินคงคลังลดลง จำนวน ๘๔,๙๖๓.๒๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๒

๓.๑.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง

(๑) รายได้

รัฐบาลมีรายได้รวมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๗๘๘,๙๕๐.๐๘ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒,๖๕๔,๖๒๘.๘๓ ล้านบาท รัฐบาลมีรายได้รวมเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๓๔,๓๒๑.๒๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๖ โดยมีรายการรายได้แผ่นดินในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๖๖๕,๐๓๗.๘๗ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒,๕๓๐,๗๑๑.๖๙ ล้านบาท รายได้แผ่นดินหลังหักถอนคืนจากคลังเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๓๔,๓๒๖.๑๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๑ โดยมีรายการที่สำคัญดังนี้

รายได้แผ่นดินสูงกว่าปีก่อนรายการที่สำคัญ

- รายได้อื่น จำนวน ๑๐๖,๓๑๑.๗๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๕๒,๑๗๘.๗๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๓๙ โดยเป็นผลจากรายได้เบ็ดเตล็ดอื่นเพิ่มขึ้นจากการนำส่งทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนเป็นรายได้แผ่นดิน เงินส่วนเกินจากการจำหน่ายพันธบัตรจากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล การนำส่งเงินเหลือจ่ายจากเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน

เพื่อแก้ไขปัญหา เยี่ยวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นรายได้แผ่นดิน เป็นสำคัญ

- ภาษีทางตรง จำนวน ๑,๒๐๗,๘๒๖.๑๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๕๐,๙๖๖.๒๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๔๑ โดยเป็นผลจากภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่ขยายตัวตามการฟื้นตัวของรายได้นิติบุคคลและรายได้บุคคลธรรมดา ในขณะที่ภาษีเงินได้ปิโตรเลียมลดลงจากปีก่อน เนื่องจากปริมาณการผลิตปิโตรเลียมในปี ๒๕๖๕ ลดลงหลังจากเปลี่ยนผู้รับสัมปทานในเดือนเมษายน ๒๕๖๕ และอัตราภาษีในระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต ลดลงจากร้อยละ ๕๐ เหลือร้อยละ ๒๐

- รายได้รัฐพาณิชย์ จำนวน ๑๖๗,๗๕๘.๗๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๑๗,๐๒๕.๖๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๐ เนื่องจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการทางพิเศษแห่งประเทศไทย มีการนำส่งรายได้ค้างจากปีก่อน เป็นสำคัญ

- ภาษีสินค้าเข้าออก จำนวน ๑๒๒,๘๓๒.๖๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๑๕,๙๔๘.๗๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๒ โดยมูลค่าการนำเข้าในรูปแบบดอลลาร์สหรัฐและในรูปเงินบาท ต่ำกว่าปีก่อน อย่างไรก็ตาม มูลค่าการนำเข้าที่ชำระอากรขยายตัวร้อยละ ๗.๗๙ จากปีก่อน ประกอบกับมีการชำระอากรขาเข้าย้อนหลังตามคำพิพากษาคดี จำนวน ๗,๖๐๖ ล้านบาท ทั้งนี้ สินค้าที่จัดเก็บอากรขาเข้าได้สูงสุด ๕ อันดับ ได้แก่ (๑) ยานบกและส่วนประกอบ (๒) เครื่องจักรไฟฟ้าและอุปกรณ์ (๓) เครื่องจักรและเครื่องใช้กล (๔) ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม และ (๕) เครื่องหอม

- ภาษีลักษณะการอนุญาต จำนวน ๕๓,๘๐๒.๘๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๑๓,๕๑๗.๐๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๕๕ เนื่องจากค่าใบอนุญาตวิทยุโทรคมนาคมและค่าใบอนุญาตต่างด้าว สูงกว่าปีก่อน เป็นสำคัญ โดยในส่วนของใบอนุญาตวิทยุโทรคมนาคมมีรายได้พิเศษจาก (๑) การนำส่งรายได้จากสัมปทานโทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่ได้ดำเนินการก่อนพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีผลใช้บังคับ และ (๒) การประมูลคลื่นความถี่ระบบ FM

- การขายสิ่งของและบริการ จำนวน ๒๕,๖๑๙.๘๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๗,๓๐๗.๗๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๙๑ เนื่องจากรายได้ค่าธรรมเนียมเบ็ดเตล็ดจากรายได้ค่าธรรมเนียมวีซ่า ณ ช่องทางอนุญาตของด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa On Arrival) สูงกว่าปีก่อนจากการท่องเที่ยวที่ฟื้นตัว เป็นสำคัญ

รายได้แผ่นดินต่ำกว่าปีก่อนรายการที่สำคัญ

- ภาษีการขายเฉพาะ จำนวน ๕๐๗,๗๑๒.๓๕ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๒๙,๑๕๗.๙๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๓ โดยเป็นผลจากภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน (ภาษีน้ำมันฯ) เนื่องจากการปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล ๕ บาท/ลิตร เป็นระยะเวลา ๑๐ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๕ - กรกฎาคม ๒๕๖๖) เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อค่าครองชีพของประชาชนเป็นการชั่วคราวจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่อยู่ในระดับสูง

- ภาษีการขายทั่วไป จำนวน ๙๖๗,๑๓๖.๔๙ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๖,๘๕๙.๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๐ เนื่องจากรายได้มูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าจัดเก็บได้ต่ำกว่าปีก่อน ร้อยละ ๘.๕๐ ตามการหดตัวของมูลค่าการนำเข้าและการลดลงของราคาน้ำมันดิบ *Agrib*

(๒) ค่าใช้จ่าย

รายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๘๑๑,๓๕๕.๓๘ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒,๖๖๔,๓๐๕.๙๐ ล้านบาท ทำให้รัฐบาลมีรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืนเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๔๗,๐๔๙.๔๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๒ ได้แก่ งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น และงบกลาง เพิ่มขึ้น โดยมีรายการที่สำคัญ ดังนี้

รายจ่ายที่มีการเบิกจ่ายเงินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนรายการที่สำคัญ

- งบลงทุน จำนวน ๓๒๒,๑๖๙.๙๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๓๓,๔๘๔.๙๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖๐ หน่วยงานที่เบิกจ่ายได้สูงสุด ๓ หน่วยงาน คือ (๑) กรมทางหลวง จากการเบิกจ่ายค่าชดเชยสิ่งสิทธิทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ในการเวนคืนที่ดินในเขตการก่อสร้างทางหลวงทั่วประเทศ สำนักจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ค่าใช้จ่ายเพื่อฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย และภัยพิบัติของกรมทางหลวง และค่าชดเชยสิ่งสิทธิทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ในการเวนคืนที่ดินในเขตการก่อสร้างทางหลวง สำนักงานทางหลวงที่ ๑๓ กรุงเทพมหานคร (๒) กรมชลประทาน จากการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายโครงการซ่อมแซม/ปรับปรุงอาคารชลประทานที่ได้รับความเสียหายเนื่องจากอุทกภัยปี ๒๕๖๕ ค่าใช้จ่ายชุดคลองระบายน้ำหลากพร้อมอาคารประกอบ สัญญาที่ ๓ และค่าใช้จ่ายซื้อเครื่องสูบน้ำแบบเคลื่อนที่ระบบไฮดรอลิก อัตราการไหล ๑,๕๐๐ ลิตรต่อวินาที ระยะเวลาสูบส่ง ๔ เมตร สำนักเครื่องจักรกล จังหวัดนนทบุรี และ (๓) กรมทางหลวงชนบท จากการเบิกจ่ายงานบำรุงพิเศษ (ส่วนกลาง) เพื่อฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยและภัยพิบัติ และค่าชดเชยสิ่งสิทธิทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ในการเวนคืนที่ดิน ถนนส่วนต่อขยายถนนเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

- งบรายจ่ายอื่น จำนวน ๔๑๔,๘๘๘.๔๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๓๑,๓๐๔.๔๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๖ หน่วยงานที่เบิกจ่ายได้สูงสุด ๓ หน่วยงาน คือ (๑) สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ จากการเบิกจ่ายเพื่อชำระค่าดอกเบี้ยเงินกู้ ชำระคืนต้นเงินกู้ และชำระค่าธรรมเนียมจัดการ และค่าผูกพันเงินกู้ (๒) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จากการเบิกจ่ายค่าบริการทางการแพทย์ สำหรับผู้มีสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ค่าบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค และค่าบริการสุขภาพผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง และ (๓) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จากการเบิกจ่ายเงินชดเชยภาระต้นเงินและดอกเบี้ยโครงการรับจำนำผลผลิตการเกษตร (แหล่งเงินกู้กระทรวงการคลังจัดหา) โครงการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย และโครงการประกันรายได้ให้เกษตรกร

- งบอุดหนุน จำนวน ๗๐๙,๙๒๐.๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๔๔,๒๗๓.๗๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๕ หน่วยงานที่เบิกจ่ายได้สูงสุด ๓ หน่วยงาน คือ (๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จากการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เงินอุดหนุนสำหรับดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน และเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพความพิการ (๒) สำนักงานประกันสังคม จากการเบิกจ่ายโครงการลูกจ้างผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ ภายใต้กฎหมายประกันสังคม และโครงการแรงงานนอกระบบผู้มีสิทธิได้สมัครเข้าสู่ความคุ้มครองภายใต้กฎหมายประกันสังคม และ (๓) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการเบิกจ่ายโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Agito

- งบกลาง จำนวน ๖๑๗,๓๘๔.๑๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๓๔,๗๕๕.๘๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๙๗ ประกอบด้วย งาน/โครงการสำคัญ ได้แก่ (๑) เงินเบี้ยหวัดบำเหน็จ บำนาญ (๒) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ (๓) เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และ (๔) เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ โดยหน่วยงานที่เบิกจ่ายได้สูงสุด ๓ หน่วยงาน คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรมบัญชีกลาง และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- งบบุคลากร จำนวน ๖๒๙,๙๔๑.๙๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๒,๙๕๖.๓๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๗ หน่วยงานที่เบิกจ่ายได้สูงสุด ๓ หน่วยงาน คือ (๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการเบิกจ่ายรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ ยกย่องคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (๒) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จากการเบิกจ่ายรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาด้านสาธารณสุข และสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก และ (๓) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จากการเบิกจ่ายรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ ปฏิรูปกฎหมาย และพัฒนากระบวนการยุติธรรม

- งบดำเนินงาน จำนวน ๑๑๗,๐๕๐.๘๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๒๗๔.๑๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๓ หน่วยงานที่เบิกจ่ายได้สูงสุด ๓ หน่วยงาน คือ (๑) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จากการเบิกจ่ายโครงการการบังคับใช้กฎหมาย อำนวยความยุติธรรม และบริการประชาชน การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมสถานการณ์ความไม่สงบในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๒) กองทัพบก จากการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายการดำรงสภาพความพร้อมในการป้องกันประเทศ รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ เสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ และการสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงในต่างประเทศ และ (๓) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จากการเบิกจ่ายรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาด้านสาธารณสุข และสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก นโยบาย ยุทธศาสตร์ ระบบบริหารจัดการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ และโครงการลดปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพด้านยาเสพติดแบบบูรณาการ

(๓) เงินคงคลัง

รายรับ จำนวน ๔,๐๑๗,๙๒๓.๖๕ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๒๑๗,๗๘๘.๙๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๔ เป็นผลมาจากเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน ๖๓๒,๖๑๒.๓๙ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๑๙,๙๔๐.๑๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๖ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีการขยายระยะเวลากู้เงินไปในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๔๐,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท และเงินนอกงบประมาณ จำนวน ๖๘๕,๔๔๓.๐๗ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๒๕๗,๘๕๑.๘๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓๔ เนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีการนำเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ ฝากกระทรวงการคลังลดลง

อย่างไรก็ดี เงินนำส่งรายได้แผ่นดิน จำนวน ๒,๖๙๙,๘๖๘.๑๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๖๐,๐๐๓.๐๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๗ ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการนำส่งรายได้ประเภทภาษีและรายได้เบ็ดเตล็ด เช่น การนำส่งเงินหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนเป็นรายได้แผ่นดิน เงินส่วนเกินจากการจำหน่ายพันธบัตรรัฐบาลจากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล การนำส่งเงินเหลือจ่ายจากเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้น

รายจ่าย จำนวน ๔,๑๐๒,๘๘๖.๙๐ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๙๗,๕๕๒.๘๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๒ เป็นผลมาจากรายจ่ายเงินนอกงบประมาณ จำนวน ๑,๑๐๙,๐๒๕.๗๒ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๒๑๙,๘๘๔.๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๕ เนื่องจากการถอนเงินฝาก กระทรวงการคลังตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ปัญหา เยียวยา และฟื้นฟู เศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔

อย่างไรก็ดี รายจ่ายเงินในงบประมาณ จำนวน ๒,๙๙๓,๘๖๑.๑๘ ล้านบาท (รวมรายจ่ายเงินคงคลัง ๘๔,๖๐๒.๐๙ ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๑๒๒,๓๓๒.๑๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๖ เป็นผลมาจากการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพิ่มขึ้นจากปีก่อน

ทั้งนี้ จากรายรับที่ต่ำกว่ารายจ่ายดังกล่าว จำนวน ๘๔,๙๖๓.๒๕ ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลังปลายงวดของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ลดลง

๓.๑.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ

(๑) รายได้

กระทรวงการคลังได้มีการติดตามการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลอย่างใกล้ชิด ผ่านกลไกของคณะทำงานติดตามผลการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล โดยมีการประเมินสถานการณ์เศรษฐกิจเป็นรายไตรมาสหรือเมื่อมีเหตุการณ์เศรษฐกิจที่จะส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ เพื่อให้สามารถบริหารการจัดเก็บรายได้และสภาพคล่องให้เหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา ประกอบกับได้มีการผลักดันการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้อย่างต่อเนื่อง เช่น การขับเคลื่อนการจัดเก็บภาษีด้วยข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภายนอก การตรวจสอบภาษีเชิงรุกเพื่อขยายฐานภาษีให้ครอบคลุมกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจนอกระบบหรือผู้ประกอบการรายใหม่ การสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการรายใหม่ และผู้ที่ไม่อยู่ในระบบภาษีเข้าสู่ระบบภาษี การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการติดตามและตรวจสอบความถูกต้องของการชำระภาษี การส่งเสริมความร่วมมือในการชำระภาษีระหว่างประเทศ รวมถึงอำนวยความสะดวกในการชำระภาษี และการผลักดันการปรับปรุงโครงสร้างการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลให้เหมาะสมกับบริบทของเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมความยั่งยืนทางการคลัง สร้างความเป็นธรรมแก่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยการกระจายรายได้ที่เหมาะสม รวมถึงการใช้นโยบายภาษีเป็นกลไกในการส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

(๒) ค่าใช้จ่าย

กระทรวงการคลังได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ และการใช้จ่ายภาครัฐ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน และกรมบัญชีกลางได้มีคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการกรมบัญชีกลางระดับชำนาญการพิเศษเป็นคณะทำงานเฉพาะกิจในการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย เพื่อทำหน้าที่ในการติดตามเร่งรัดการก่อหนี้และการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย และรายงานผล รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ ประสานงานกับหน่วยงานภายในกรมบัญชีกลาง ในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ

(๓) เงินคงคลัง

กระทรวงการคลังได้มีการบริหารจัดการเงินคงคลัง โดยติดตามรายรับ รายจ่าย และความเคลื่อนไหวของเงินคงคลังที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละช่วงเวลาอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เงินคงคลังมีเพียงพอต่อการเบิกจ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐในแต่ละช่วงเวลา รวมทั้งสนับสนุนการบริหารและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ให้เป็นไปด้วยความราบรื่นเรียบร้อย *อภิสิทธิ์*

รัฐบาลไทย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ และ ๒๕๖๕

(หน่วย : ล้านบาท)

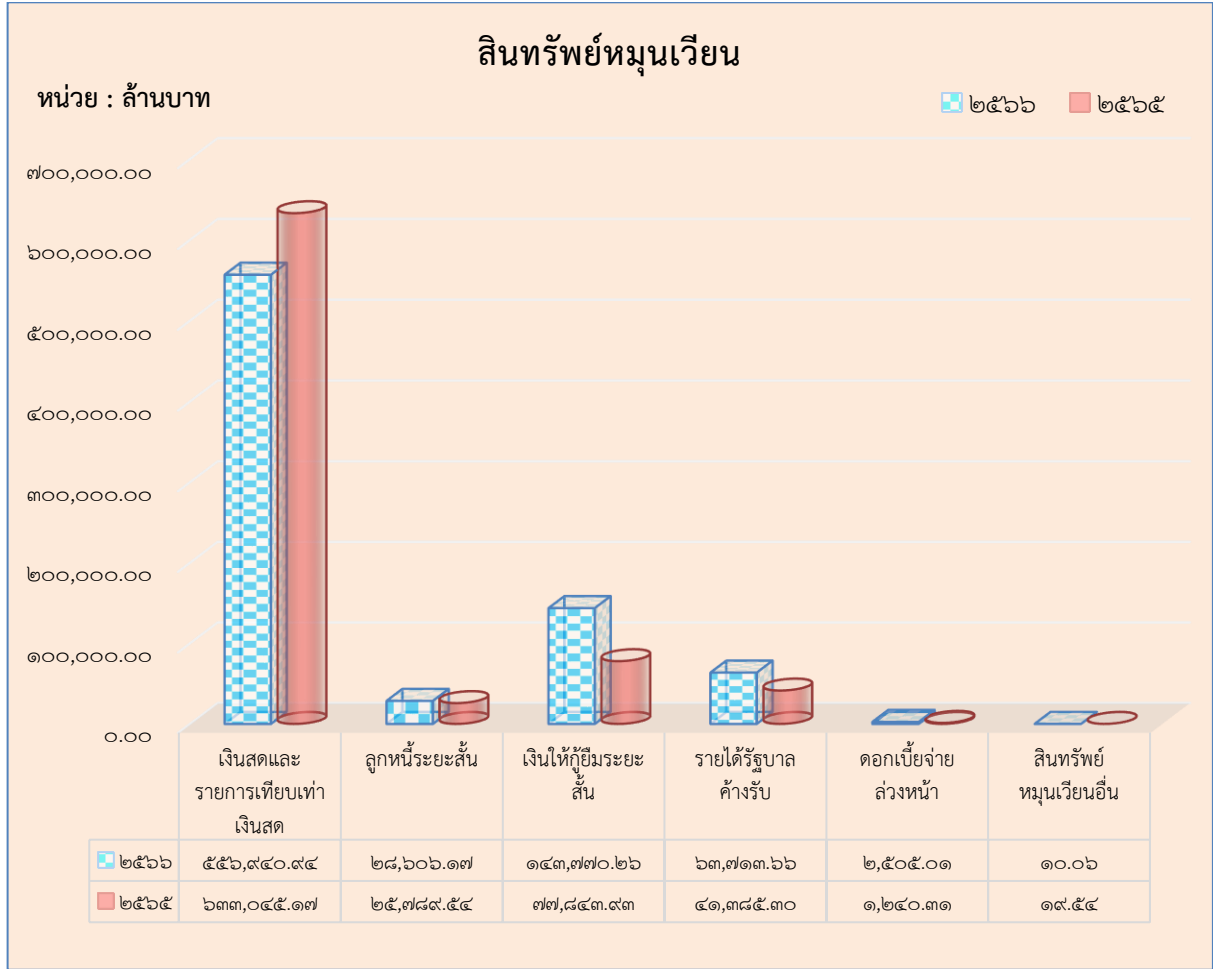
	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๖	๒๕๖๕	จำนวนเงิน	ร้อยละ
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	๕๕๖,๙๔๐.๙๔	๖๓๓,๐๔๕.๑๗	(๗๖,๑๐๔.๒๓)	(๑๒.๐๒)
ลูกหนี้ระยะสั้น	๒๘,๖๐๖.๑๗	๒๕,๗๘๙.๕๔	๒,๘๑๖.๖๓	๑๐.๙๒
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	๑๔๓,๗๗๐.๒๖	๗๗,๘๔๓.๙๓	๖๕,๙๒๖.๓๓	๘๔.๖๙
รายได้รัฐบาลค้างรับ	๖๓,๗๑๓.๖๖	๔๑,๓๘๕.๓๐	๒๒,๓๒๘.๓๖	๕๓.๙๕
ดอกเบี้ยจ่ายล่วงหน้า	๒,๕๐๕.๐๑	๑,๒๔๐.๓๑	๑,๒๖๔.๗๐	๑๐๑.๙๗
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๑๐.๐๖	๑๙.๕๔	(๙.๔๘)	(๔๘.๕๒)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	๗๙๕,๕๙๖.๑๐	๗๗๙,๓๒๓.๗๙	๑๖,๒๗๒.๓๑	๒.๐๘
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
ลูกหนี้เงินทดรองราชการระยะยาว	๒,๔๑๙.๕๘	๒,๔๙๓.๖๓	(๗๔.๐๕)	(๒.๙๗)
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	๓๙๓,๘๗๘.๔๒	๓๖๒,๘๕๙.๖๘	๓๑,๐๑๘.๗๔	๘.๕๕
เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม	๑,๗๔๕,๖๖๗.๙๒	๑,๗๔๓,๗๕๘.๓๙	๑,๙๐๙.๕๓	๐.๑๑
เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม	๑๑๙,๒๑๕.๕๖	๑๑๙,๑๒๕.๓๘	๙๐.๑๘	๐.๐๘
เงินลงทุนระยะยาว	๓๓๗,๐๘๘.๗๖	๓๒๔,๘๓๖.๓๐	๑๒,๒๕๒.๔๖	๓.๗๗
ที่ดินราชพัสดุ	๕,๑๘๖,๘๐๙.๔๑	๔,๙๖๑,๑๐๐.๖๑	๒๒๕,๗๐๘.๘๐	๔.๕๕
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	๗,๗๘๕,๐๗๙.๖๕	๗,๕๑๔,๑๗๓.๙๙	๒๗๐,๙๐๕.๖๖	๓.๖๑
รวมสินทรัพย์	๘,๕๘๐,๖๒๕.๗๕	๘,๒๙๓,๔๙๗.๗๘	๒๘๗,๑๒๗.๙๗	๓.๔๖

รัฐบาลไทย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ และ ๒๕๖๕

(หน่วย : ล้านบาท)

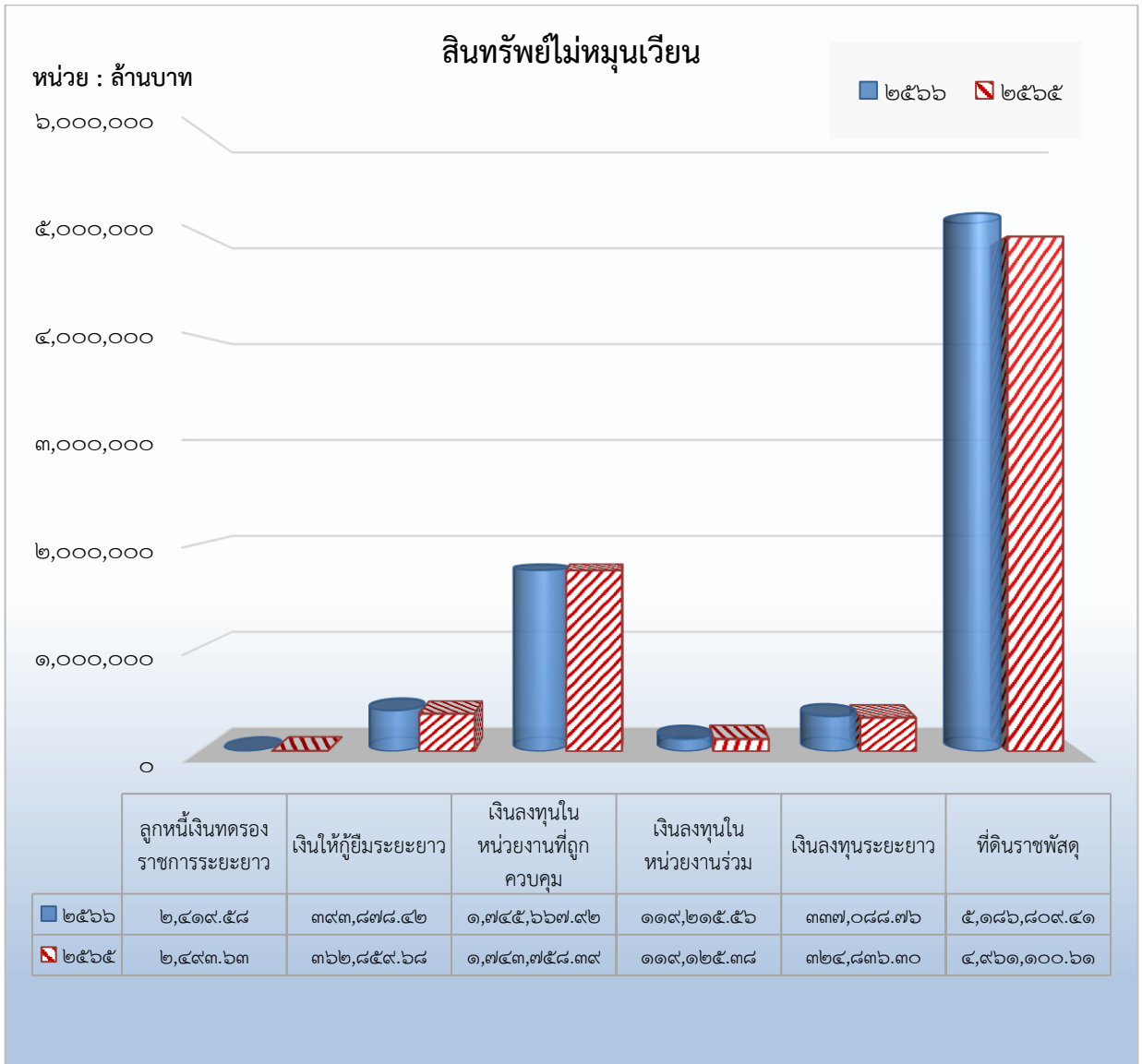
	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๖	๒๕๖๕	จำนวนเงิน	ร้อยละ
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน				
หนี้สิน				
หนี้สินหมุนเวียน				
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๗๙,๕๒๔.๕๕	๗๐,๔๓๒.๙๕	๙,๐๙๑.๖๐	๑๒.๙๑
เงินรับฝาก	๓๗๘,๔๕๕.๘๓	๔๒๐,๐๘๗.๓๕	(๔๑,๖๓๑.๕๒)	(๙.๙๑)
เงินกู้ยืมระยะสั้น	๕๔๖,๓๘๗.๐๐	๕๖๑,๓๑๕.๖๘	(๑๔,๙๒๘.๖๘)	(๒.๖๖)
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน ๑ ปี	๙๑๑,๗๙๙.๐๑	๗๗๐,๕๕๒.๑๑	๑๔๑,๒๔๖.๙๐	๑๘.๓๓
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๑,๑๑๗.๓๕	๓๙๙.๑๑	๗๑๘.๒๔	๑๗๙.๙๖
รวมหนี้สินหมุนเวียน	๑,๙๑๖,๐๘๓.๗๔	๑,๘๒๒,๗๘๗.๒๐	๙๓,๒๙๖.๕๔	๕.๑๘
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
เงินกู้ยืมระยะยาว	๘,๔๔๙,๐๓๒.๙๐	๗,๙๕๓,๔๕๕.๕๒	๔๙๕,๕๗๗.๓๘	๖.๒๓
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	๗๙๕.๔๗	๗๑๖.๕๑	๗๘.๙๖	๑๑.๐๒
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	๘,๔๔๙,๘๒๘.๓๗	๗,๙๕๔,๑๗๒.๐๓	๔๙๕,๖๕๖.๓๔	๖.๒๓
รวมหนี้สิน	๑๐,๓๖๕,๙๑๒.๑๑	๙,๗๗๖,๙๕๙.๒๓	๕๙๐,๑๕๖.๘๘	๖.๐๔
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน				
ทุน	๔,๔๙๐,๒๐๖.๑๗	๔,๒๖๔,๔๙๗.๓๗	๒๒๕,๗๐๘.๘๐	๕.๒๙
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	(๖,๓๓๗,๔๔๙.๖๕)	(๕,๗๙๖,๖๙๗.๙๓)	(๕๔๐,๗๕๑.๗๒)	๙.๓๓
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้น	๖๐,๗๕๗.๑๒	๔๘,๗๓๙.๑๑	๑๒,๐๑๘.๐๑	๒๔.๖๖
จากเงินลงทุนสุทธิ				
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	(๑,๗๗๖,๔๘๖.๓๖)	(๑,๔๘๓,๔๖๑.๔๕)	(๓๐๓,๐๒๔.๙๑)	(๒๐.๔๓)
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	๘,๕๘๙,๔๒๕.๗๕	๘,๒๙๓,๔๙๗.๗๘	๒๙๖,๙๒๗.๙๗	๓.๕๖

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบสินทรัพย์หมุนเวียนสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

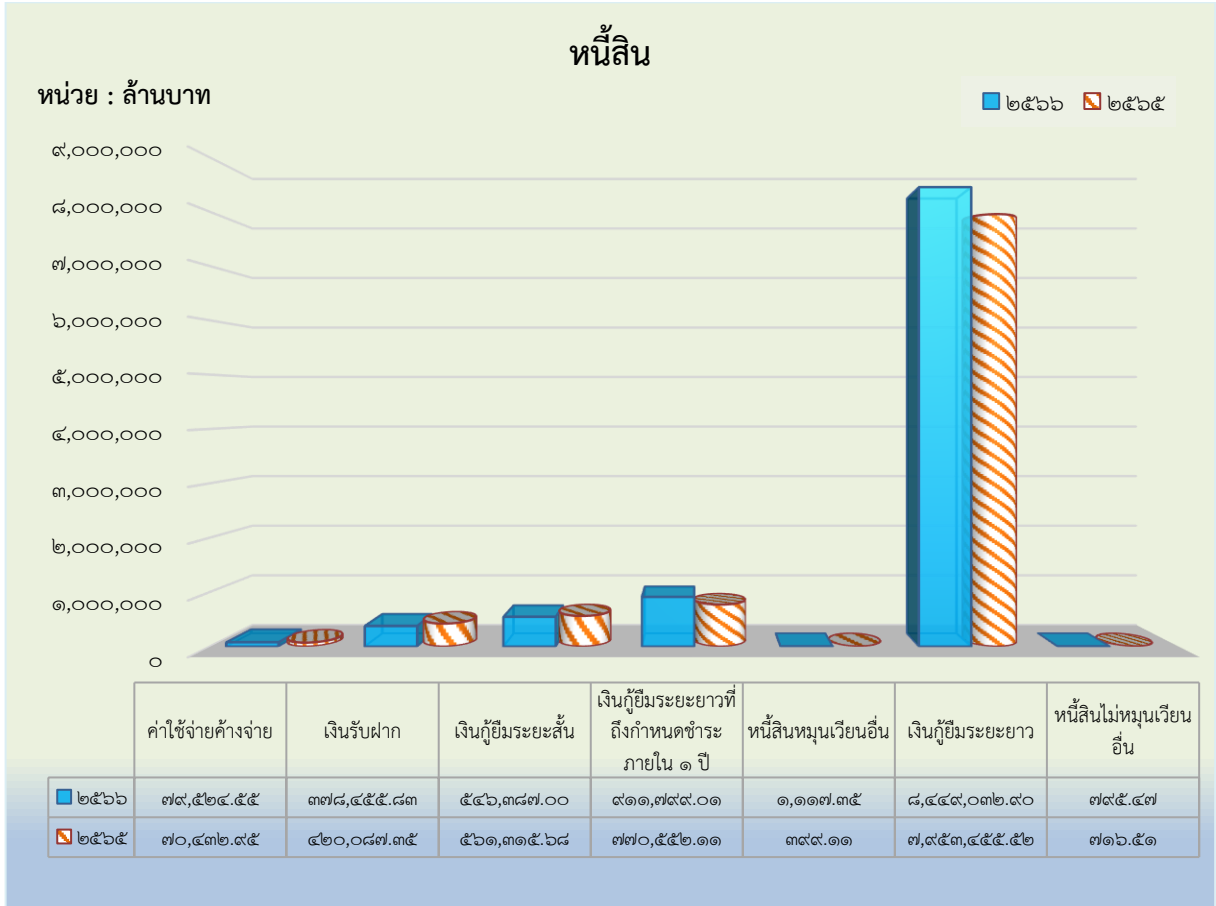
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีสินทรัพย์หมุนเวียน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๗๙๕,๕๔๖.๑๐ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๗๗๙,๓๒๓.๗๙ ล้านบาท รัฐบาลมีสินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๖,๒๒๒.๓๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๘ พบว่า มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ เงินให้กู้ยืมระยะสั้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๔๓,๗๗๐.๒๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๖๕,๙๒๖.๓๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๖๙ รายได้รัฐบาลค้างรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๖๓,๗๑๓.๖๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒๒,๓๒๘.๓๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๙๕ ลูกหนี้ระยะสั้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒๘,๖๐๖.๑๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒,๘๑๖.๖๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๒ และดอกเบี้ยจ่ายล่วงหน้าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๕๐๕.๐๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๒๖๔.๗๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๑.๙๗

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

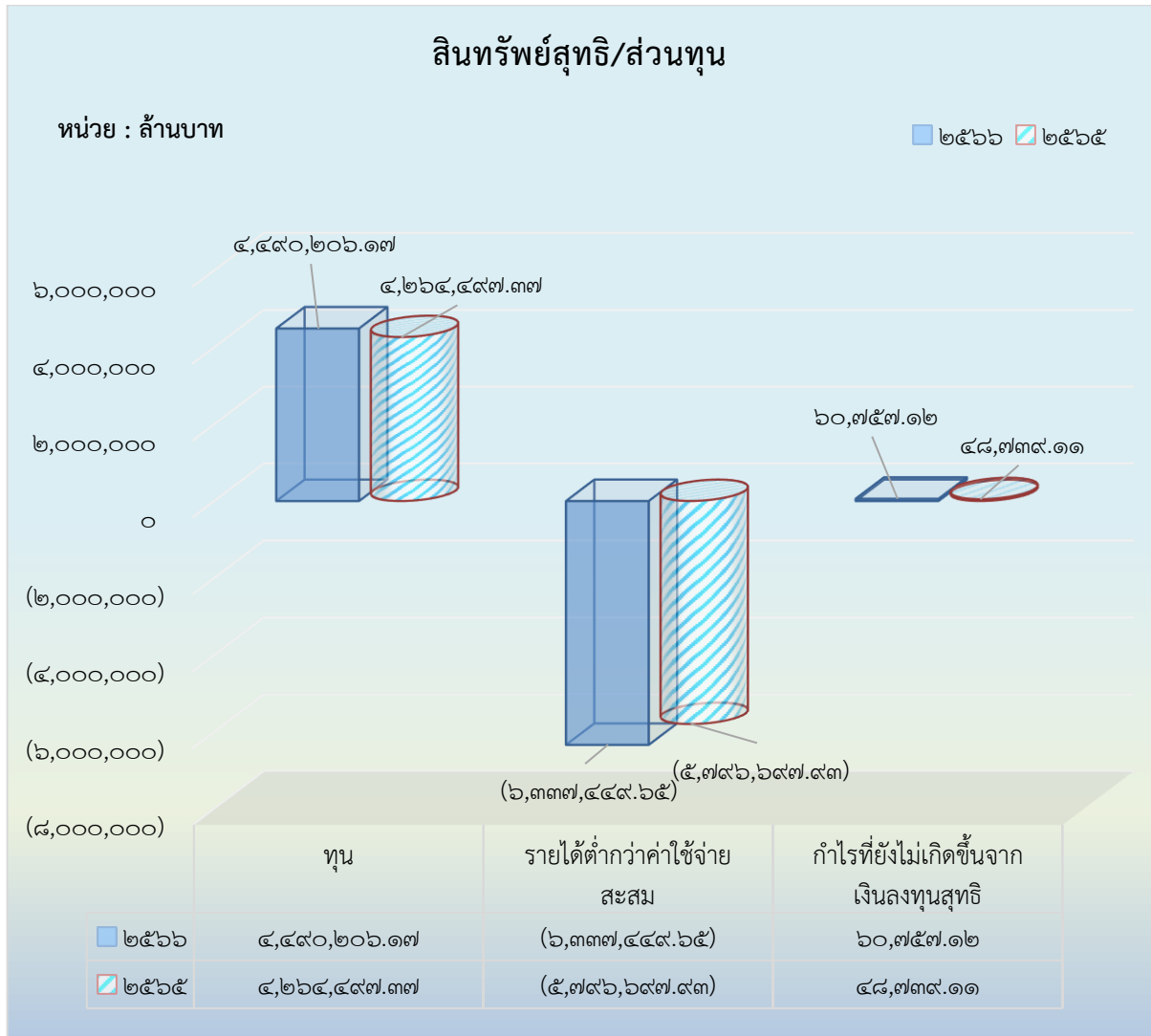
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๗,๗๘๕,๐๗๙.๖๕ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๗,๕๑๔,๑๗๓.๙๙ ล้านบาท รัฐบาลมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๗๐,๙๐๕.๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๑ พบว่า มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ เงินให้กู้ยืมระยะยาวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๓๙๓,๘๗๘.๔๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓๐,๐๑๘.๗๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๕ ที่ดินราชพัสดุในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๕,๑๘๖,๘๐๙.๔๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒๒๕,๗๐๘.๘๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๕ และเงินลงทุนระยะยาวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๓๓๗,๐๘๘.๗๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑๒,๒๕๒.๔๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๗

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบหนี้สินสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีหนี้สิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๑๐,๓๖๗,๑๑๒.๑๑ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๙,๗๗๖,๙๕๙.๒๓ ล้านบาท รัฐบาลมีหนี้สินเพิ่มขึ้น จำนวน ๕๙๐,๑๕๒.๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๔ พบว่า มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน ๑ ปี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๙๑๑,๗๙๙.๐๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑๔๑,๒๔๖.๙๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๓๓ และเงินกู้ยืมระยะยาวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๘,๔๔๙,๐๓๒.๙๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔๙๕,๕๗๗.๓๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๓

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน (๑,๗๘๖,๔๘๖.๓๖) ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน (๑,๔๘๓,๔๖๑.๔๕) ล้านบาท รัฐบาลมีสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนลดลง จำนวน ๓๐๓,๐๒๔.๙๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๔๓ พบว่ามีรายการที่สำคัญ ได้แก่ รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๖,๓๓๗,๔๔๙.๖๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๕๔๐,๗๕๑.๗๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๓

๓.๒ การบริหารเงินลงทุน

๓.๒.๑ องค์ประกอบของเงินลงทุน

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) มีภารกิจหลักในการบริหารและพัฒนาธุรกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ โดยการเสนอแนะนโยบายและมาตรการกำกับดูแลการประเมินผล และการพัฒนาธุรกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพรัฐวิสาหกิจ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ทรัพย์สินของรัฐ ซึ่งนโยบายการบัญชีภาครัฐ เรื่อง เงินลงทุน ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ ได้กำหนดการจัดประเภทเงินลงทุน เป็นเงินลงทุนระยะยาวในตราสารทุน โดยรัฐวิสาหกิจจัดอยู่ในประเภท “เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม” สำหรับหลักทรัพย์ของรัฐแบ่งออกได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับสัดส่วนการถือหุ้นของกระทรวงการคลัง และกรณีหน่วยงานได้มาซึ่งเงินลงทุนในตราสารทุน ต้องพิจารณาการจัดประเภทตราสารทุนแต่ละรายการ โดยพิจารณาตามลำดับของการจัดประเภทและวัดมูลค่าดังนี้

(๑) เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม หมายถึง กิจการหรือหน่วยงานซึ่งรวมถึงกิจการที่ไม่ได้ก่อตั้งในรูปบริษัทซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ลงทุน (หน่วยงานภาครัฐ) อื่น แสดงตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน

หน่วยงานผู้ควบคุมถือว่ามีอำนาจในการควบคุมเมื่อหน่วยงานผู้ควบคุมมีอำนาจในการออกเสียง ไม่ว่าจะเป็ทางตรงหรือทางอ้อมโดยผ่านหน่วยงานที่ถูกควบคุมเกินร้อยละ ๕๐ ในกิจการอื่น ยกเว้นในกรณีที่หน่วยงานผู้ควบคุมมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นชัดเจนว่าอำนาจในการออกเสียงนั้นไม่ทำให้หน่วยงานผู้ควบคุมสามารถควบคุมกิจการอื่นดังกล่าวได้ กรณีตามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ถือว่าหน่วยงานผู้ควบคุมมีอำนาจควบคุมกิจการหรือหน่วยงานอื่น แม้ว่าจะมีอำนาจในการออกเสียงไม่เกินร้อยละ ๕๐

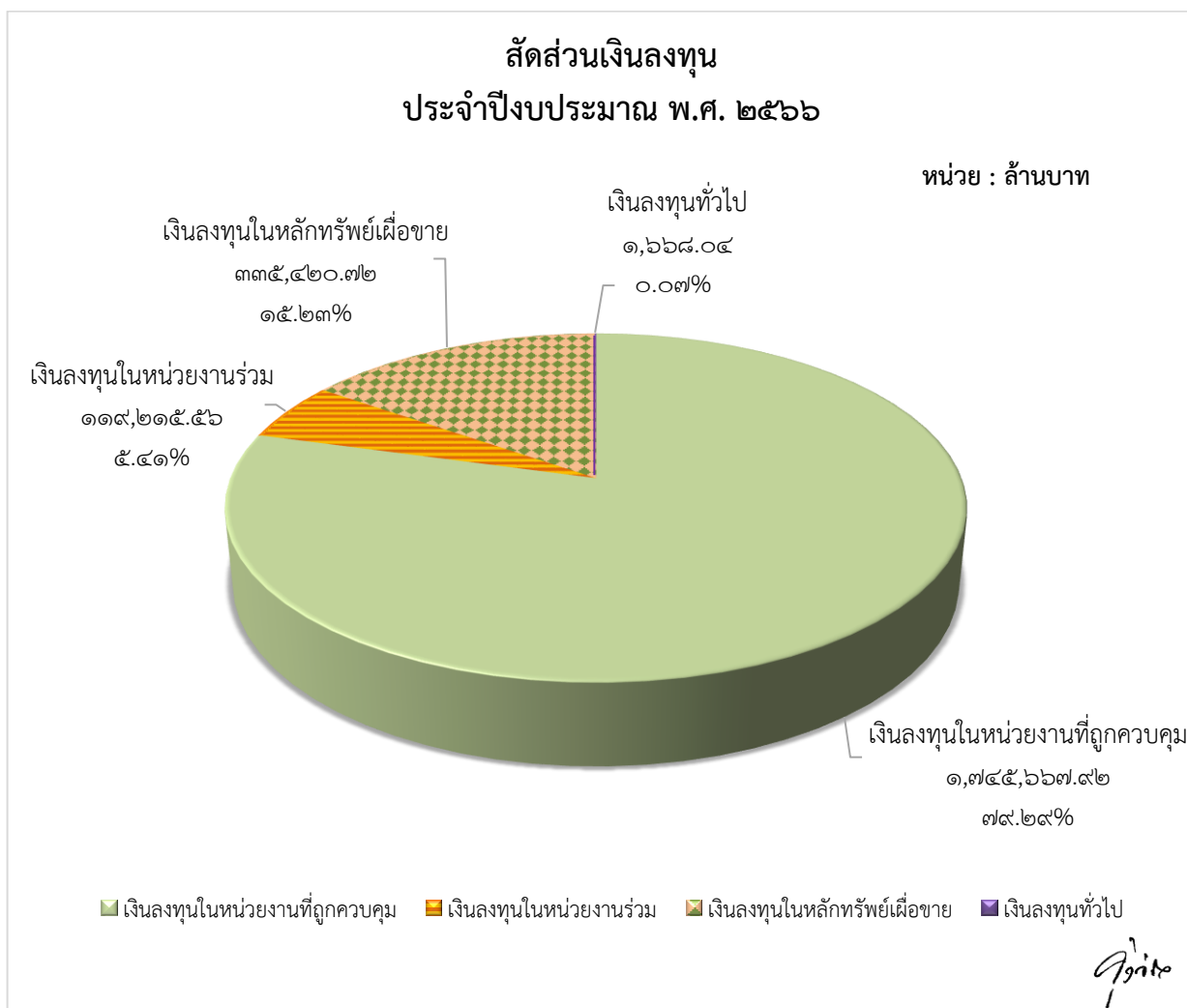
(๒) เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม หมายถึง กิจการหรือหน่วยงานซึ่งรวมถึงกิจการที่ไม่ได้ก่อตั้งในรูปบริษัทที่อยู่ภายใต้อิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญของผู้ลงทุน (หน่วยงานภาครัฐ) และไม่ถือเป็นหน่วยงานที่ถูกควบคุม แสดงตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน

หากผู้ลงทุนมีอำนาจในการออกเสียงทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม (เช่น โดยผ่านหน่วยงานที่ถูกควบคุม) ในกิจการอื่นอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ลงทุนมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญต่อกิจการอื่นนอกจากผู้ลงทุนมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าอิทธิพลนั้นไม่เกิดขึ้นในทางกลับกัน หากผู้ลงทุนมีอำนาจในการออกเสียงทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม (เช่น โดยผ่านหน่วยงานที่ถูกควบคุม) ในกิจการอื่นน้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ลงทุนไม่มีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญนอกจากจะมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผู้ลงทุนมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญต่อกิจการอื่นนั้น การที่ผู้ลงทุนรายอื่นถือหุ้นในกิจการเป็นจำนวนมากหรือเป็นส่วนใหญ่มิได้หมายความว่าผู้ลงทุนจะไม่สามารถมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญในกิจการดังกล่าว

(๓) เงินลงทุนทั่วไป หมายถึง เงินลงทุนที่หน่วยงานลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดแต่ไม่มีความสัมพันธ์ถึงขั้นที่จะสามารถควบคุมกิจการหรือหน่วยงาน หรือมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญได้ หน่วยงานต้องจัดประเภทตราสารทุนนั้นเป็นเงินลงทุนทั่วไป แสดงตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน

(๔) หลักทรัพย์เผื่อขาย หมายถึง ตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่ไม่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม และเงินลงทุนในหน่วยงานร่วม เป็นเงินลงทุนระยะยาวในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด แสดงตามมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงานผลต่างของราคาตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน บันทึกในรายการกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากเงินลงทุน เป็นรายการแยกต่างหากในงบแสดงฐานะการเงินในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ซึ่งตั้งพักไว้จนกว่าจะจำหน่ายหลักทรัพย์จึงจะรับรู้ผลต่างนั้นในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

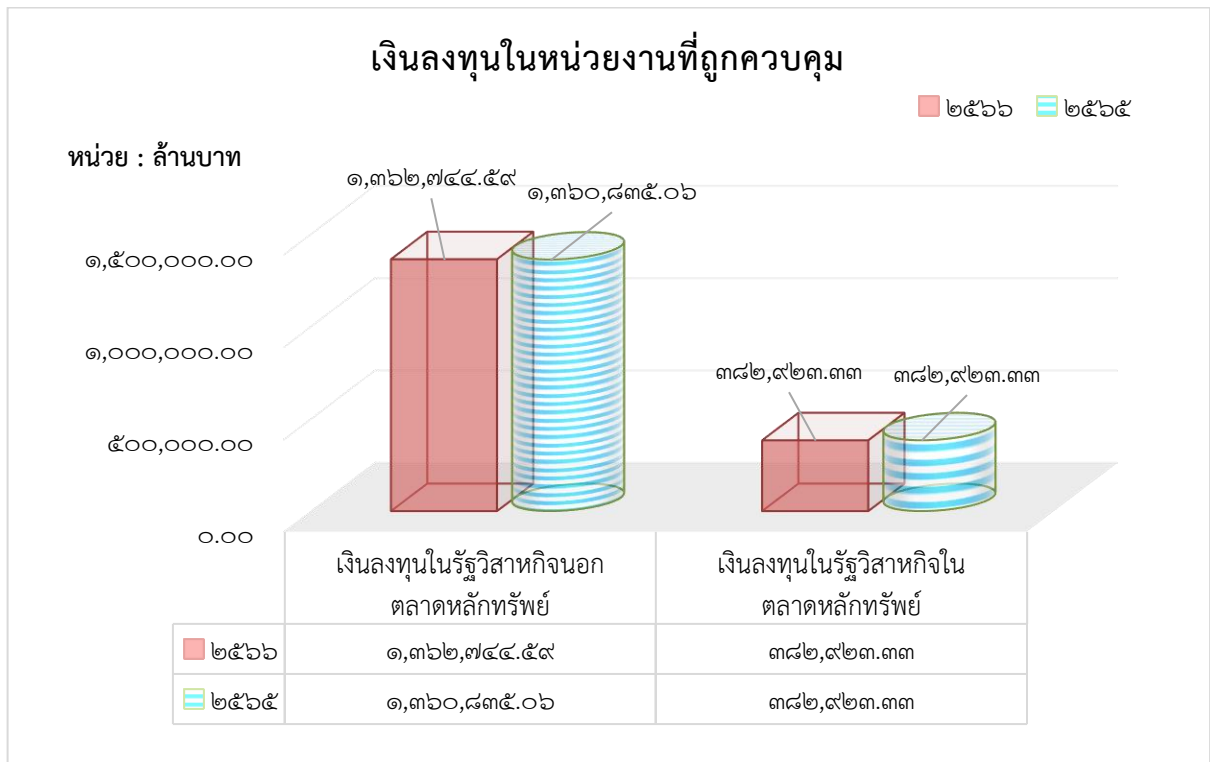
๓.๒.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลรายงานการเงินแผ่นดินกับปีก่อน

(๑) เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทของเงินลงทุน	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๖	๒๕๖๕	จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจนอกตลาดหลักทรัพย์	๑,๓๖๒,๗๔๔.๕๙	๑,๓๖๐,๘๓๕.๐๖	๑,๙๐๙.๕๓	๐.๑๔
เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจในตลาดหลักทรัพย์	๓๘๒,๙๒๓.๓๓	๓๘๒,๙๒๓.๓๓	-	-
รวม	๑,๗๔๕,๖๖๗.๙๒	๑,๗๔๓,๗๕๘.๓๙	๑,๙๐๙.๕๓	๐.๑๑

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบเงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

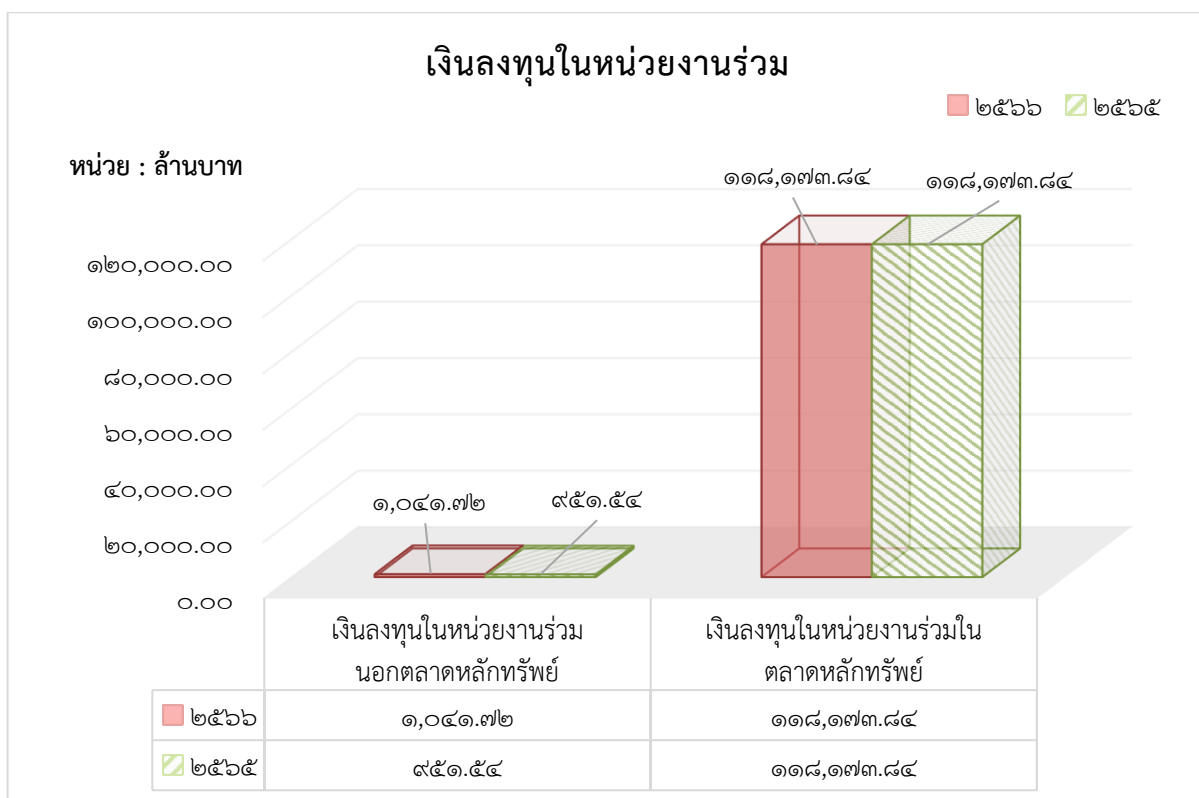
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีเงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม จำนวน ๑,๗๔๕,๖๖๗.๙๒ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๗๔๓,๗๕๘.๓๙ ล้านบาท รัฐบาลมีเงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุมเพิ่มขึ้น จำนวน ๑,๙๐๙.๕๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๑ มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจนอกตลาดหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น *Agitate*

(๒) เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทของเงินลงทุน	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๖	๒๕๖๕	จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินลงทุนในหน่วยงานร่วมนอกตลาดหลักทรัพย์	๑,๐๔๑.๗๒	๙๕๑.๕๔	๙๐.๑๘	๙.๔๘
เงินลงทุนในหน่วยงานร่วมในตลาดหลักทรัพย์	๑๑๘,๑๗๓.๘๔	๑๑๘,๑๗๓.๘๔	-	-
รวม	๑๑๙,๒๑๕.๕๖	๑๑๙,๑๒๕.๓๘	๙๐.๑๘	๐.๐๘

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบเงินลงทุนในหน่วยงานร่วม สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

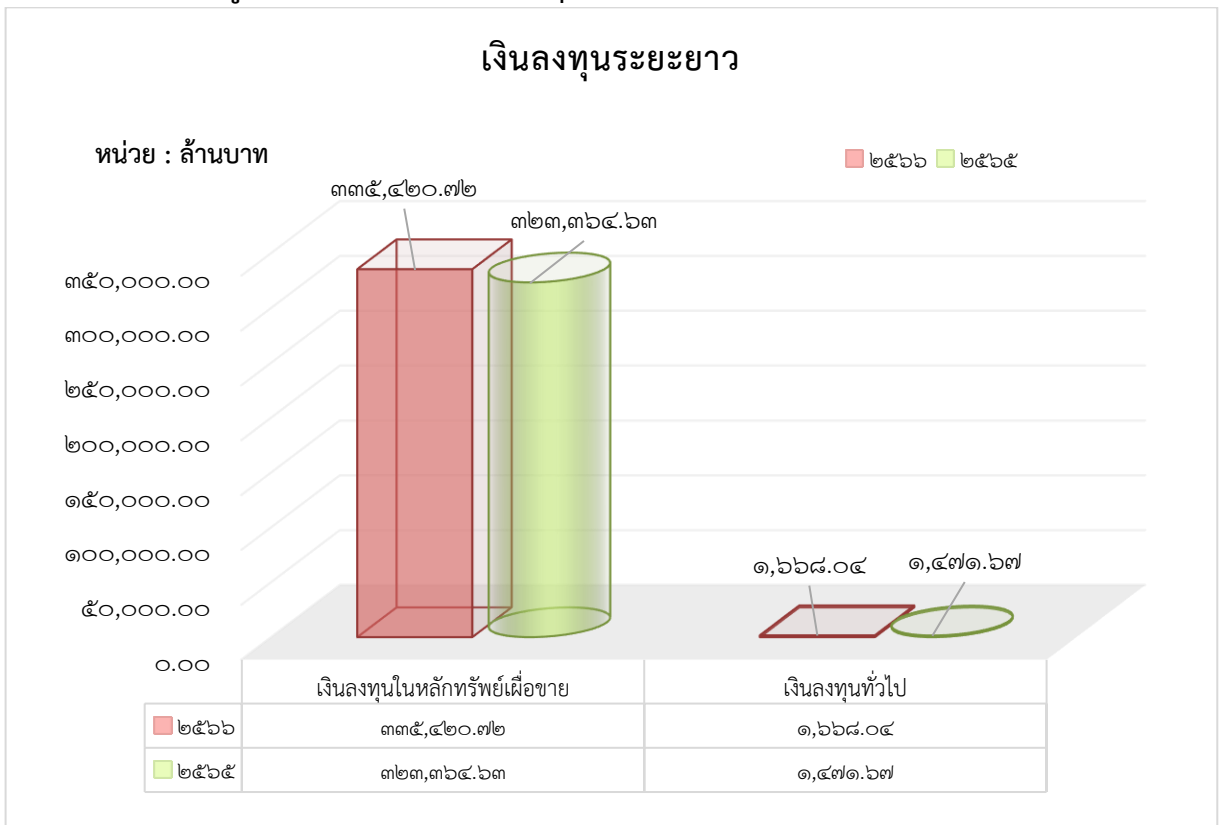
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีเงินลงทุนในหน่วยงานร่วม จำนวน ๑๑๙,๒๑๕.๕๖ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑๑๘,๑๒๕.๓๘ ล้านบาท รัฐบาลมีเงินลงทุนในหน่วยงานร่วมเพิ่มขึ้น จำนวน ๙๐.๑๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๘ มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ เงินลงทุนในหน่วยงานร่วมนอกตลาดหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น *AgriGo*

(๓) เงินลงทุนระยะยาว

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทของเงินลงทุน	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๖	๒๕๖๕	จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	๓๓๕,๔๒๐.๗๒	๓๒๓,๓๖๔.๖๓	๑๒,๐๕๖.๐๙	๓.๗๓
เงินลงทุนทั่วไป	๑,๖๖๘.๐๔	๑,๔๗๑.๖๗	๑๙๖.๓๗	๑๓.๓๔
รวม	๓๓๗,๐๘๘.๗๖	๓๒๔,๘๓๖.๓๐	๑๒,๒๕๒.๔๖	๓.๗๗

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบเงินลงทุนระยะยาว สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

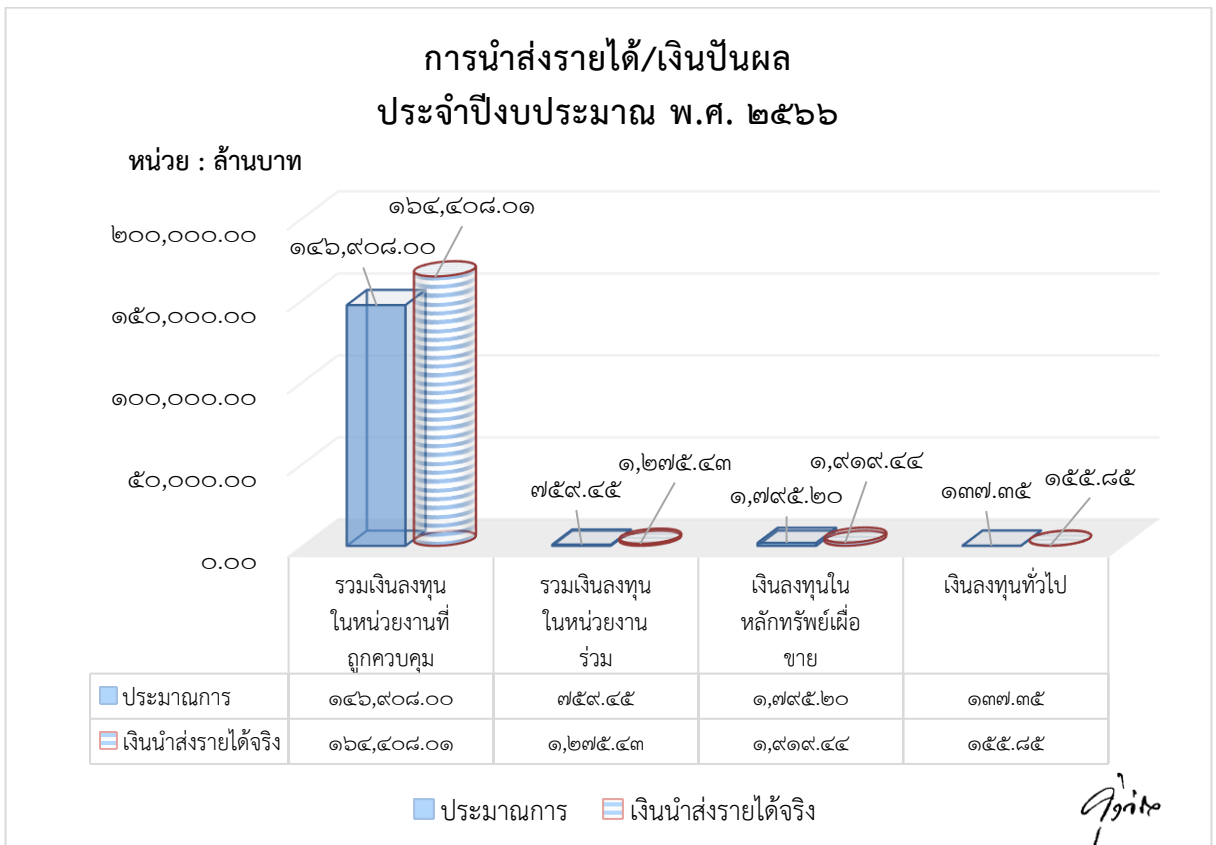

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีเงินลงทุนระยะยาว จำนวน ๓๓๗,๐๘๘.๗๖ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓๒๔,๘๓๖.๓๐ ล้านบาท รัฐบาลมีเงินลงทุนระยะยาวเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๒,๒๕๒.๔๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๗ มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย และเงินลงทุนทั่วไปเพิ่มขึ้น *Agito*

(๔) การนำส่งรายได้/เงินปันผล

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทของเงินลงทุน	ประมาณการ เงินนำส่งรายได้ตาม เอกสารงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖	เงินนำส่งรายได้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	นำส่งจริงสูง/(ต่ำ) กว่าประมาณการ	
			จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจ นอกตลาดหลักทรัพย์	๑๑๗,๗๑๐.๒๙	๑๓๕,๒๑๐.๓๐	๑๗,๕๐๐.๐๑	๑๔.๘๗
เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจ ในตลาดหลักทรัพย์	๒๙,๑๙๗.๗๑	๒๙,๑๙๗.๗๑	-	-
รวมเงินลงทุนในหน่วยงาน ที่ถูกควบคุม	๑๔๖,๙๐๘.๐๐	๑๖๔,๔๐๘.๐๑	๑๗,๕๐๐.๐๑	๑๑.๙๑
เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม นอกตลาดหลักทรัพย์	๓๖.๙๒	๓๕.๒๐	(๑.๗๒)	(๔.๖๖)
เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม ในตลาดหลักทรัพย์	๗๒๒.๕๓	๑,๒๔๐.๒๓	๕๑๗.๗๐	๗๑.๖๕
รวมเงินลงทุนในหน่วยงานร่วม	๗๕๙.๔๕	๑,๒๗๕.๔๓	๕๑๕.๙๘	๖๗.๙๔
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	๑,๗๙๕.๒๐	๑,๙๑๙.๔๔	๑๒๔.๒๔	๖.๙๒
เงินลงทุนทั่วไป	๑๓๗.๓๕	๑๕๕.๘๕	๑๘.๕๐	๑๓.๔๗
รวมเงินลงทุนระยะยาว	๑,๙๓๒.๕๕	๒,๐๗๕.๒๙	๑๔๒.๗๔	๗.๓๙
รวม	๑๔๙,๖๐๐.๐๐	๑๖๗,๗๕๘.๗๓	๑๘,๑๕๘.๗๓	๑๒.๑๔

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลได้รับเงินนำส่งรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๖๗,๗๕๘.๗๓ ล้านบาท เมื่อเทียบกับประมาณการเงินนำส่งรายได้แผ่นดินตามเอกสารงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๔๙,๖๐๐.๐๐ ล้านบาท มีการนำส่งรายได้จริงสูงกว่าประมาณการ จำนวน ๑๘,๑๕๘.๗๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๔ มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ การนำส่งเงินรายได้จากเงินลงทุน ในหน่วยงานที่ถูกควบคุมเพิ่มขึ้น

๓.๒.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง

(๑) เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม

เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม เป็นเงินลงทุนที่รัฐบาลลงทุนและมีอำนาจ ควบคุมเกินกว่าร้อยละ ๕๐ หรือที่เรียกว่ารัฐวิสาหกิจ ซึ่งรัฐวิสาหกิจมีการดำเนินกิจการที่หลากหลาย ตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง เพื่อสนองนโยบายภาครัฐในด้านต่าง ๆ ทั้งการให้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน แก่ประชาชน การดำเนินภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมภาคการเกษตรหรือการท่องเที่ยว การดำเนินการเชิงสังคม การให้บริการทางการเงินและสินเชื่อแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นต้น จึงไม่ถือเป็นการดำเนินกิจการในลักษณะเชิงธุรกิจ ซึ่งสาเหตุที่จะทำให้รัฐวิสาหกิจเกิดการเปลี่ยนแปลงได้นั้นจะขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น การจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ การเพิ่มทุน - ลดทุนของรัฐวิสาหกิจ การยุบเลิก และเลิกกิจการ เป็นต้น วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน หน่วยงานต้องวัดมูลค่าเงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุมด้วยราคาทุนเดิม หักด้วยค่าเผื่อการด้อยค่า

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม ประกอบด้วย เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจนอกตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๕๓ แห่ง มีมูลค่าราคาทุนหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวน ๑,๓๖๒,๗๔๔.๕๙ ล้านบาท โดยมีรายการเปลี่ยนแปลงดังนี้

- รายการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เกิดจากการเพิ่มทุนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย งวดที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท

- รายการเปลี่ยนแปลงลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เกิดจากการตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนของบริษัท อู๋กรุงเทพ จำกัด จำนวน ๙๐.๔๗ ล้านบาท

และเงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๓ แห่ง มีมูลค่าราคาทุนหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวน ๓๘๒,๙๒๓.๓๓ ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงค่าเผื่อการด้อยค่า

(๒) เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม

เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม เป็นเงินลงทุนที่รัฐบาลลงทุนในกิจการอื่นอย่างน้อย ร้อยละ ๒๐ ซึ่งสาเหตุที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้นั้นจะขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น การซื้อหุ้น - เพิ่มทุน การขายหุ้น - ลดทุน การยุบเลิก และเลิกกิจการ เป็นต้น วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน หน่วยงานต้องวัดมูลค่าเงินลงทุนในหน่วยงานร่วมด้วยราคาทุนเดิมหักด้วยค่าเผื่อการด้อยค่า

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม จำนวน ๑๑๙,๒๑๕.๕๖ ล้านบาท ประกอบด้วย เงินลงทุนในหน่วยงานร่วมนอกตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๗ แห่ง มูลค่าเงินลงทุนหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวน ๑,๐๔๑.๗๒ ล้านบาท โดยมีรายการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จากการซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท อาเซียนโปแตชซียูมิ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๙๐๑,๘๖๔ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท คิดเป็นเงิน ๙๐.๑๘ ล้านบาท และเงินลงทุนในหน่วยงานร่วม

ในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๔ แห่ง มีมูลค่าเงินลงทุนหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวน ๑๑๘,๑๗๓.๘๔ ล้านบาท ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงค่าเผื่อการด้อยค่า

(๓) เงินลงทุนระยะยาว

(๓.๑) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย

เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายเป็นตราสารทุนในความต้องการของตลาด ซึ่งสาเหตุที่จะทำให้เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายเกิดการเปลี่ยนแปลงได้นั้นจะขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น การลงทุนในเงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การซื้อหุ้น - เพิ่มทุน การขายหุ้น - ลดทุน การได้มาซึ่งหุ้น โดยนิติเหตุ เป็นต้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน รายการเปลี่ยนแปลงในรายการกำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้น และการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (ลดลง) ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕ จะแสดงเป็นรายการแยกต่างหาก โดยจะตั้งพักไว้จนกว่าจะจำหน่ายหลักทรัพย์ออกไป จึงจะสามารถรับรู้ผลต่างนั้นได้

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย จำนวน ๓๓๕,๔๒๐.๗๒ ล้านบาท มีรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงดังนี้

- เงินลงทุนในบริษัทเอกชน - ในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๒๒ แห่ง มีมูลค่ายุติธรรม จำนวน ๑,๓๙๓.๒๒ ล้านบาท โดยมีรายการเปลี่ยนแปลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เกิดจากการได้รับหุ้นที่ได้มาโดยนิติเหตุ ตามคำพิพากษาศาลฎีกาให้หุ้นบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒๐,๐๐๐ หุ้น ตกเป็นของแผ่นดิน คดีถึงที่สุดแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ตามคำพิพากษาศาลฎีกาให้หุ้นธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๙๐,๐๐๐ หุ้น ตกเป็นของแผ่นดิน คดีถึงที่สุดแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบการจำหน่ายหุ้นธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑,๕๖๐ หุ้น ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้หุ้นตกเป็นของแผ่นดิน ได้แก่ (๑) บริษัท สวนอุตสาหกรรม วินโคสต์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๖๘ หุ้น (๒) บริษัท แรบบิท โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒,๒๙๕,๕๒๓ หุ้น (๓) บริษัท พัฒน์กล จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ หุ้น (๔) บริษัท อีระมงคล อุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ หุ้น (๕) บริษัท โกลบอล คอนซูเมอร์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒,๕๐๙,๔๗๙ หุ้น (๖) บริษัท ลลิล พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น และ (๗) บริษัท ธนบุรี เมดิเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔๐,๐๐๐ หุ้น โดยคดีถึงที่สุดตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ และได้รับหุ้นปันผลจากบริษัท ลลิล พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๒๑,๒๑๒ หุ้น เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖

- เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจ - ในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๑ แห่ง มีมูลค่ายุติธรรม จำนวน ๔๖.๗๐ ล้านบาท

- หน่วยลงทุน - ในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๔ แห่ง มีมูลค่ายุติธรรม จำนวน ๓๓๓,๙๘๐.๘๑ ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม

(๓.๒) เงินลงทุนทั่วไป

เงินลงทุนทั่วไปเป็นเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่ได้อยู่ในความต้องการของตลาด และไม่มีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญ ซึ่งสาเหตุที่จะทำให้เงินลงทุนทั่วไปเกิดการเปลี่ยนแปลงได้นั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก คือ การได้มาซึ่งหุ้นโดยนิติเหตุ และปัจจัยอื่น เช่น การลงทุนในเงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การซื้อหุ้นเพิ่มทุน การจำหน่ายหุ้น การลดมูลค่าหุ้น เป็นต้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน หน่วยงานต้องวัดมูลค่าเงินลงทุนทั่วไปด้วยราคาทุนเดิมหักด้วยค่าเผื่อการด้อยค่า

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เงินลงทุนทั่วไป จำนวน ๔๔ แห่ง มูลค่าเงินลงทุนหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวน ๑,๖๖๘.๐๔ ล้านบาท ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีรายการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย (๑) บริษัท อิมพีเรียล เทคโนโลยี แมเนจเม้นท์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือแจ้งคืนทุนจากการชำระบัญชี จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น ราคาที่ตราไว้หุ้นละ ๐.๑๕๖๑๒ บาท จำนวน ๑.๕๖ ล้านบาท (๒) บริษัท อุตสาหกรรมอ่างเวียน จำกัด มีสถานะฟื้นฟู จึงตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนทั้งจำนวน จำนวน ๒.๖๖ ล้านบาท (๓) บริษัท เดวิส ไดมอนด์ สตาร์ จำกัด มีสถานะเลิกกิจการ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ จึงตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนทั้งจำนวน จำนวน ๑.๐๐ ล้านบาท (๔) บริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด ได้ส่งมอบทรัพย์สินซึ่งไม่ใช่ทรัพย์สินที่เป็นส่วนที่เอาไว้ใช้ชำระหนี้ทั้งหมดคืนให้แก่ผู้ถือหุ้นบริษัท บทด จำกัด จำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น และ (๕) ตามคำพิพากษาศาลแพ่งให้หุ้นบริษัท อินเตอร์เนชั่นเนลเอนจิเนียริง จำกัด (มหาชน) จำนวน ๖๐,๒๕๐ หุ้น ตกเป็นของแผ่นดิน คดีถึงที่สุดแล้วตั้งแต่วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

(๔) การนำส่งรายได้แผ่นดิน/เงินปันผล

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) มีเป้าหมายการจัดเก็บเงินนำส่งรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจและกิจการที่กระทรวงการคลังถือหุ้นต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ (เงินนำส่งรายได้แผ่นดินฯ) ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๒ งบประมาณการรายรับ (เอกสารงบประมาณฯ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๔๙,๖๐๐.๐๐ ล้านบาท ณ วันสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สคร. สามารถจัดเก็บเงินนำส่งรายได้แผ่นดินฯ จำนวน ๑๖๗,๗๕๘.๗๓ ล้านบาท สูงกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณฯ จำนวน ๑๘,๑๕๘.๗๓ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๔ ของเป้าหมายทั้งปี (๑๔๙,๖๐๐.๐๐ ล้านบาท) โดยรัฐวิสาหกิจบางแห่งสามารถนำส่งรายได้แผ่นดินสูงกว่าที่ได้ประมาณการไว้

๓.๒.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สคร. มีเป้าหมายการจัดเก็บเงินนำส่งรายได้แผ่นดินฯ จำนวน ๑๗๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท โดยประมาณการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒๕,๔๐๐.๐๐ ล้านบาท เนื่องจากแนวโน้มเศรษฐกิจไทยคาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน อย่างไรก็ตาม สคร. จะกำกับและติดตามการนำส่งเงินรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจอย่างใกล้ชิด โดยจะพิจารณาผลกระทบการ มาตรการของภาครัฐ และการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การจัดเก็บเงินนำส่งรายได้แผ่นดินฯ เป็นไปตามเป้าหมายและเป็นกลไกในการช่วยรักษาเสถียรภาพทางการคลังต่อไป

๓.๓ การบริหารที่ดินราชพัสดุ

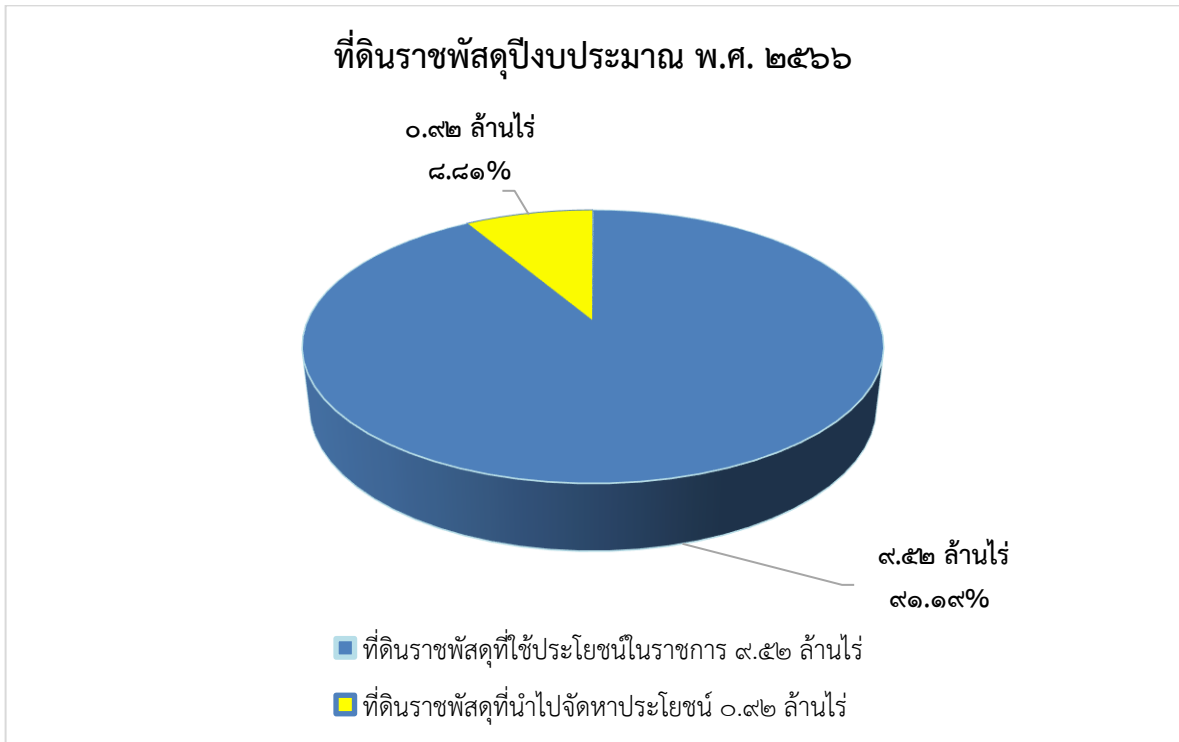
๓.๓.๑ องค์ประกอบของที่ดินราชพัสดุ

ที่ดินราชพัสดุ หมายถึง ที่ดินของทางราชการตามกฎหมายเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ รัฐบาลจะรับรู้ที่ดินราชพัสดุ ณ วันที่ได้มาด้วยราคาทุนหรือราคาประเมิน และปรับมูลค่าที่ดินตามราคาประเมินที่กรมธนารักษ์ประกาศใช้

ที่ดินราชพัสดุตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ บันทึกรับรู้ ณ วันที่ได้มา แสดงมูลค่าด้วยราคาประเมินที่ดินตามรอบบัญชีที่กรมธนารักษ์ประกาศใช้ โดยแสดงมูลค่าปัจจุบันตามบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างรอบบัญชีปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ดินราชพัสดุที่นำขึ้นทะเบียนมีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๑๐.๔๔ ล้านไร่ คิดเป็นมูลค่า ๕.๑๘๖ ล้านล้านบาท

จำแนกเป็นที่ดินราชพัสดุที่ใช้ประโยชน์ในราชการ จำนวน ๙.๕๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๑๙ และที่ดินราชพัสดุที่นำไปจัดหาประโยชน์ จำนวน ๐.๙๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๑ สามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังนี้

๓.๓.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลรายงานการเงินแผ่นดินกับปีก่อน

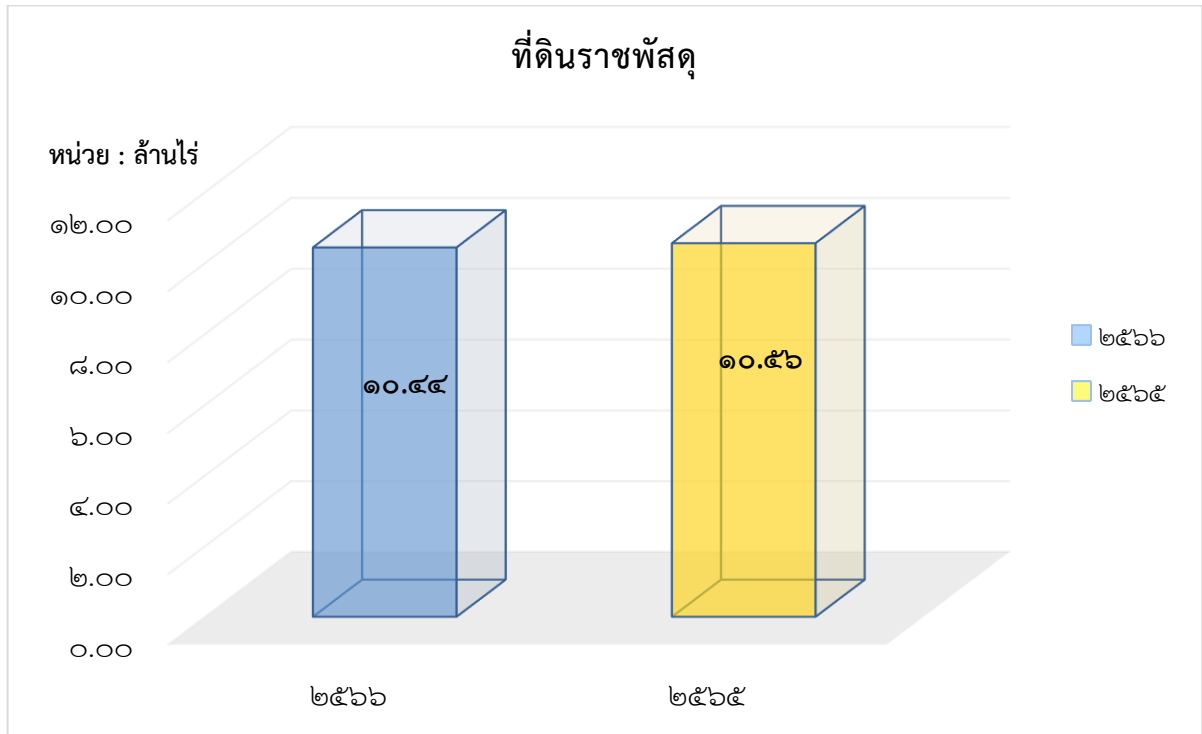
ที่ดินราชพัสดุสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕ (จำนวนไร่)

(หน่วย : ล้านไร่)

	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๖	๒๕๖๕	จำนวนไร่	ร้อยละ
ที่ดินราชพัสดุ	๑๐.๔๔	๑๐.๕๖	(๐.๑๒)	(๑.๑๔)
รวมที่ดินราชพัสดุ	๑๐.๔๔	๑๐.๕๖	(๐.๑๒)	(๑.๑๔)

Signature

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบจำนวนที่ดินราชพัสดุสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

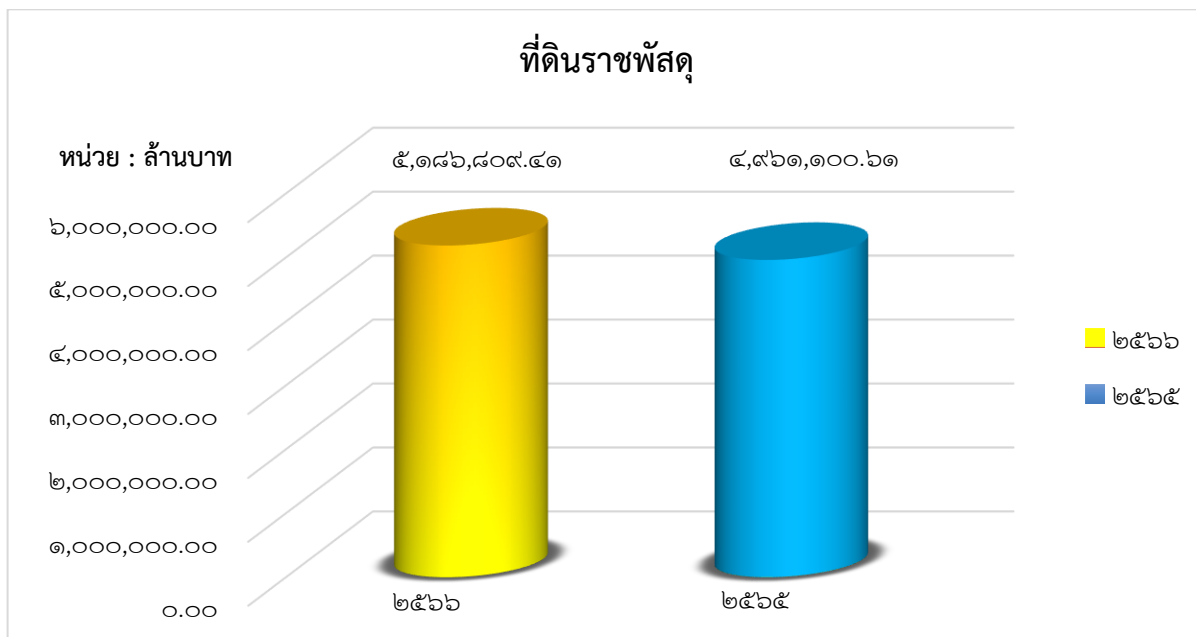
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีที่ดินราชพัสดุ จำนวน ๑๐.๔๔ ล้านไร่ ลดลงจากปีก่อน ๐.๑๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๔

ที่ดินราชพัสดุสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕ (มูลค่าตามราคาประเมิน)

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๖	๒๕๖๕	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ที่ดินราชพัสดุ	๕,๑๘๖,๘๐๙.๔๑	๔,๙๖๑,๑๐๐.๖๑	๒๒๕,๗๐๘.๘๐	๔.๕๕
รวมที่ดินราชพัสดุ	๕,๑๘๖,๘๐๙.๔๑	๔,๙๖๑,๑๐๐.๖๑	๒๒๕,๗๐๘.๘๐	๔.๕๕

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบมูลค่าที่ดินราชพัสดุสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๕

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีที่ดินราชพัสดุ จำนวน ๕,๑๘๖,๘๐๙.๔๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๒๒๕,๗๐๘.๘๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๕

๓.๓.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เนื้อที่ลดลงจากปีก่อน ๐.๑๒ ล้านไร่ เนื่องจากพบว่าฐานข้อมูลทะเบียนที่ราชพัสดุยังคงมีข้อมูลทะเบียนที่ราชพัสดุบางส่วนมีการซ้ำซ้อนกับทะเบียนหลัก เพื่อมิให้มีการทับซ้อนกัน ทั้งในเชิงตำแหน่ง ขอบเขต เนื้อที่ กรมธนารักษ์จึงได้ดำเนินการจำหน่ายทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงซ้ำซ้อนออกจากบัญชี เช่น แปลงอ่างเก็บน้ำลำปาว จังหวัดกาฬสินธุ์ เนื้อที่ประมาณ ๐.๐๘ ล้านไร่ และเพิกถอนทะเบียน เนื่องจากนำที่ดินที่มีไช้ที่ราชพัสดุมาขึ้นทะเบียน เช่น แปลงนิคมสร้างตนเองลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่ประมาณ ๐.๐๒ ล้านไร่

การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ราคาประเมินเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๒๕,๗๐๘.๗๙ ล้านบาท เกิดจากการปรับใช้ราคาประเมินที่ดินใหม่ เป็นราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง รอบบัญชีปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙ และได้มีการปรับปรุงวิธีการประเมินที่ดินราชพัสดุให้มีความละเอียด ถูกต้อง ตรงตามการประกาศใช้บัญชีการประเมินราคาที่ดินฯ เช่น การตรวจสอบรหัสหนังสือสำคัญให้ตรงกับรหัสระวางที่ดินของกรมที่ดิน การปรับปรุงขอบเขตการปกครองให้ตรงกับการประกาศใช้บัญชีแนบท้ายการประเมินราคาที่ดินฯ เป็นต้น ประกอบกับได้มีการออกเอกสารสิทธิ์สำหรับที่ดิน (โฉนด) ในที่ราชพัสดุที่เดิมไม่มีหลักฐานเอกสารสิทธิ์สำหรับที่ดิน (ซึ่งเดิมไม่ได้คำนวณเป็นรายแปลง) จึงส่งผลให้ราคาประเมินที่ดินราชพัสดุเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แม้ว่าเนื้อที่ของที่ดินราชพัสดุลดลง

๓.๓.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ

กรมธนารักษ์มีหน้าที่ในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และการจัดหาประโยชน์ ในที่ราชพัสดุตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยที่ราชพัสดุส่วนใหญ่ใช้เพื่อประโยชน์ในทางราชการ ตามหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารที่ราชพัสดุ ที่มีอยู่อย่างจำกัดเกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่ากับศักยภาพ กรมธนารักษ์จึงได้มีแผนการบริหารจัดการ ที่ราชพัสดุดังนี้

(๑) ตรวจสอบการเช่าที่ราชพัสดุให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

กรมธนารักษ์มีนโยบายในการดูแลการใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุในด้านการเช่าที่ราชพัสดุ ของผู้เช่าให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสัญญาเช่า ในกรณีนี้ จึงได้ให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ดำเนินการ ตรวจสอบข้อมูลการเช่าที่ราชพัสดุว่าเป็นไปโดยถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุญาตหรือการเช่า ตามสัญญาหรือไม่ พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไขปัญหาการเช่าที่ราชพัสดุที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ให้ถูกต้อง ตามที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุแล้วรายงานให้กรมธนารักษ์ทราบ

(๒) สำรวจและเรียกคืนที่ราชพัสดุจากส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

ปัจจุบันมีส่วนราชการหรือ อปท. ครอบครองใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุ ได้เลิกใช้ประโยชน์ในราชการ หรือใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์การใช้อยู่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับ พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๒ ให้กรมธนารักษ์เรียกคืนที่ราชพัสดุจากส่วนราชการ หรือ อปท. ได้ในกรณี (๑) เลิกใช้ที่ราชพัสดุ (๒) ครอบครองที่ราชพัสดุโดยมิได้รับอนุญาต (๓) ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ตามมาตรา ๒๐ (การใช้ที่ราชพัสดุให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และความตกลงที่ทำไว้กับกรมธนารักษ์) หรือมาตรา ๒๑ (กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ที่ราชพัสดุให้แจ้งและขอทำความตกลง กับกรมธนารักษ์ใหม่) และ (๔) ไม่ใช้ที่ราชพัสดุภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่ทำความตกลง กับกรมธนารักษ์ โดยให้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๒๐ - ๒๓ (ส่งคืนที่ราชพัสดุแก่กรมธนารักษ์ หรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามระยะเวลาที่กำหนด หรือชี้แจงเหตุผลต่อกรมธนารักษ์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด) ที่ออกตามความในมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนั้น กรมธนารักษ์จึงได้ดำเนินโครงการสำรวจและเรียกคืนหรือรับคืนที่ราชพัสดุจากส่วนราชการ หรือ อปท. ที่ครอบครองใช้ประโยชน์ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ส่วนราชการ หรือ อปท. ดำเนินการใช้ที่ราชพัสดุให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเพื่อเอาที่ราชพัสดุ ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มาบริหารจัดการที่ราชพัสดุให้เกิดความคุ้มค่า เหมาะสมกับศักยภาพที่ดิน และเกิดประโยชน์สูงสุด

(๓) ปรับปรุงอัตราผลตอบแทนจากมูลค่าทรัพย์สิน

กรมธนารักษ์ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์กรมธนารักษ์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามภารกิจด้านที่ราชพัสดุ โดยกำหนดมาตรการ ในการปรับปรุงอัตราค่าเช่าให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ซึ่งในปี ๒๕๖๐ กรมธนารักษ์ได้ดำเนินการ ปรับปรุงอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมการจัดการประโยชน์ในที่ราชพัสดุตามคำสั่งกรมธนารักษ์ โดยศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับราคาเช่าตลาด หลักเกณฑ์ของหน่วยงานอื่นที่มีลักษณะการดำเนินการใกล้เคียงกับกรมธนารักษ์ ต้นทุนค่าเสียโอกาสของภาครัฐ รวมทั้งผลกระทบกับผู้เช่า โดยอัตราการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ กรมธนารักษ์ได้มุ่งเน้น ในการเรียกเก็บค่าตอบแทนเช่นเดียวกับภาคเอกชนตามราคาเช่าตลาด (ร้อยละ ๓ - ๔ ของมูลค่าทรัพย์สิน)

และได้กำหนดให้มีการพิจารณาปรับปรุงค่าเช่าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙ ของค่าเช่าเดิมทุก ๓ ปี สำหรับการใช้จ่ายประโยชน์ เพื่อยุ่อาศัยและเพื่อประกอบการเกษตรนั้น เนื่องจากเป็นการใช้ประโยชน์ในเชิงสังคม กรมธนารักษ์จึงมีนโยบาย ในการเรียกเก็บอัตราผลตอบแทนแบบผ่อนปรน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

(๔) แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการประโยชน์ที่ราชพัสดุ

แผนงานดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพื้นที่การจัดการประโยชน์ที่ราชพัสดุ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีเป้าหมายในระยะ ๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้มีการนำที่ราชพัสดุ ไปจัดหาประโยชน์ เท่ากับร้อยละ ๑๐ ของที่ราชพัสดุที่กรมธนารักษ์บริหารจัดการ ซึ่งกรมธนารักษ์ได้จัดทำ แผนงาน/โครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการนำที่ราชพัสดุไปจัดหาประโยชน์ อาทิ แผนงานตรวจสอบ การเช่า/การใช้ที่ราชพัสดุให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการธรรมาภิบาลเอื้อราษฎร์ การเร่งรัดจัดให้รัฐวิสาหกิจเช่า ตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานตามแผนดังกล่าวจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ การเช่า/การใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ และเป็นการเพิ่มรายได้ ด้านที่ราชพัสดุอีกทางหนึ่งด้วย

๓.๔ การบริหารหนี้สาธารณะ

๓.๔.๑ องค์ประกอบของหนี้สาธารณะ

นิยามหนี้สาธารณะตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คือ “หนี้ที่กระทรวงการคลัง หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจกู้ หรือหนี้ที่กระทรวงการคลัง ค้ำประกัน แต่ไม่รวมถึงหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงิน ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ หรือธุรกิจประกันสินเชื่อ โดยกระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกัน และหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทย”

หนี้สาธารณะ ประกอบด้วย

(๑) หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง ได้แก่ หนี้เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ หนี้เงินกู้ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม หนี้เงินกู้ที่รัฐบาลกู้และให้รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานของรัฐกู้ต่อ และหนี้ของรัฐบาล เพื่อชดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF)

(๒) หนี้รัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน เช่น หนี้ของการรถไฟแห่งประเทศไทย และองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกัน เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

(๓) หนี้รัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจในภาคการเงินฯ (เฉพาะหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน) อาทิ หนี้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเพื่อใช้ในโครงการรับจำนำผลิตผลทางการเกษตร

(๔) หนี้หน่วยงานของรัฐ เช่น หนี้ของสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศ เพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (NEDA) สำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นต้น

Agito

๓.๔.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลรายงานการเงินแผ่นดินกับปีก่อน

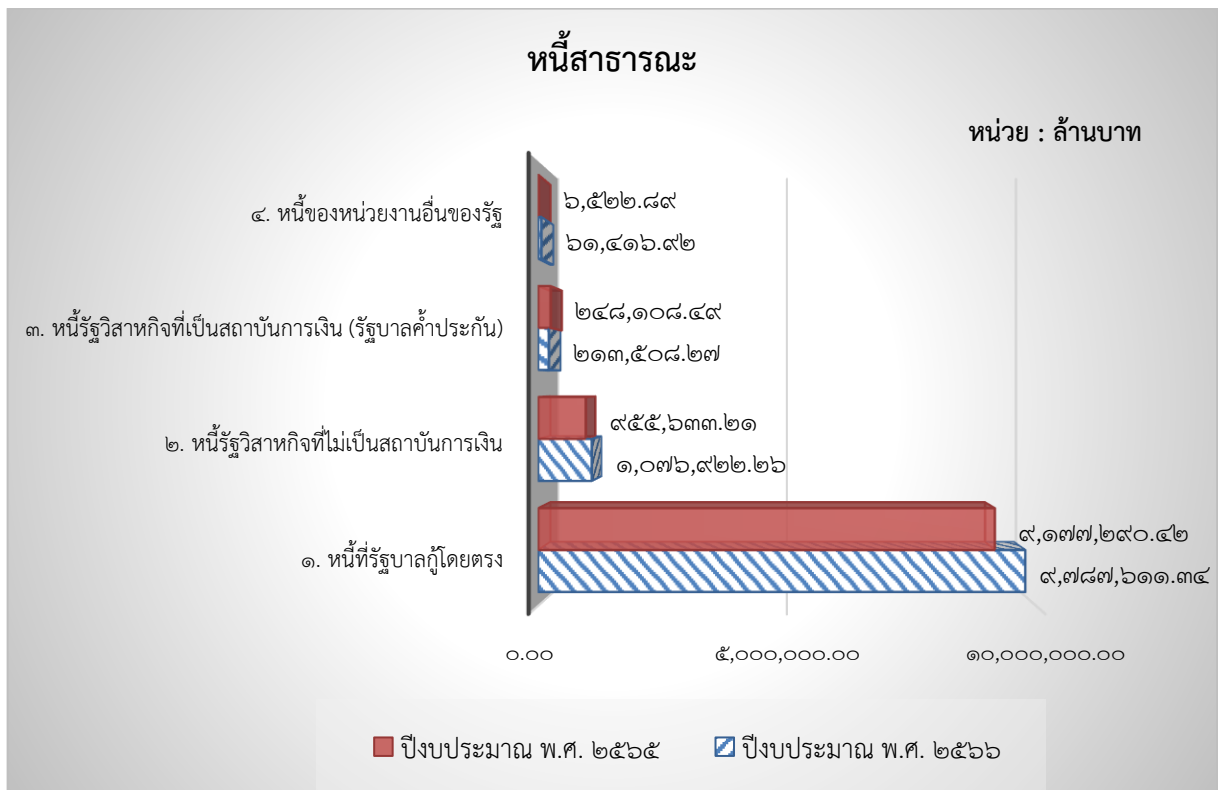
หนี้สาธารณะและสัดส่วนของหนี้สาธารณะต่อ GDP สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

และ พ.ศ. ๒๕๖๕

(หน่วย : ล้านบาท)

หนี้สาธารณะ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	การเปลี่ยนแปลงเพิ่ม (ลด)	
			จำนวนเงิน	ร้อยละ
๑. หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง	๙,๗๘๗,๖๑๑.๓๔	๙,๑๗๗,๒๙๐.๔๒	๖๑๐,๓๒๐.๙๒	๖.๖๕
๒. หนี้รัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน	๑,๐๗๖,๙๒๒.๒๖	๙๕๕,๖๓๓.๒๑	๑๒๑,๒๘๙.๐๕	๑๒.๖๙
๓. หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	๒๑๓,๕๐๘.๒๗	๒๔๘,๑๐๘.๔๙	(๓๔,๖๐๐.๒๒)	(๑๓.๙๕)
๔. หนี้ของหน่วยงานอื่นของรัฐ	๖๑,๔๑๖.๙๒	๖,๕๒๒.๘๙	๕๔,๘๙๔.๐๓	๘๙๑.๕๖
หนี้สาธารณะ (๑+๒+๓+๔)	๑๑,๑๓๙,๔๕๘.๗๙	๑๐,๓๘๗,๕๕๕.๐๑	๗๕๑,๙๐๓.๗๘	๗.๒๔
GDP	๑๗,๘๒๖,๙๒๑.๐๐	๑๗,๑๗๑,๑๗๒.๐๐	๖๕๕,๗๔๙.๐๐	๓.๘๒
สัดส่วนหนี้สาธารณะ ต่อ GDP (%)	๖๒.๔๔	๖๐.๔๑	๒.๐๓	๓.๓๖

หมายเหตุ : GDP เป็นไปตามประกาศสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

Agite

๓.๔.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีหนี้สาธารณะ จำนวน ๑๑,๑๓๙,๔๕๘.๗๙ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๒.๔๔ ต่อ GDP เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๗๕๑,๙๐๓.๗๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๒๔ โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญมีดังนี้

รายการสำคัญที่เพิ่มขึ้น

- หนี้รัฐบาลโดยส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากการกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ และการกู้เงินเพื่อให้รัฐวิสาหกิจกู้ต่อเพื่อใช้ดำเนินโครงการลงทุนด้านระบบราง
- หนี้รัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลค้ำประกันและไม่ค้ำประกันเพิ่มขึ้นเพื่อใช้ดำเนินโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของประเทศให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง
- หนี้หน่วยงานของรัฐเพิ่มขึ้นเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาน้ำมัน

รายการสำคัญที่ลดลง

- การชำระคืนหนี้เงินกู้เพื่อชดเชยความเสียหายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน (FIDF) หนี้เงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ และหนี้เงินกู้ ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตลอดจนหนี้รัฐวิสาหกิจ ที่ทำธุรกิจในภาคการเงินฯ เฉพาะที่รัฐบาลค้ำประกัน

๓.๔.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ

กระทรวงการคลังได้จัดทำกลยุทธ์การบริหารหนี้สาธารณะและกรอบการบริหารหนี้สาธารณะ โดยครอบคลุมต้นทุนและความเสี่ยงทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Risk) ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) และความเสี่ยงด้านการปรับโครงสร้างหนี้ (Refinancing Risk) พร้อมทั้งได้วิเคราะห์ผลกระทบของการเกิดเหตุการณ์สำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารหนี้สาธารณะในสถานการณ์ สมมติต่าง ๆ โดยใช้แบบจำลอง (Scenario Analysis) เพื่อประเมินความสามารถในการชำระหนี้ อีกทั้งได้ทบทวน กลยุทธ์และกรอบการบริหารหนี้สาธารณะอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ และตลาดการเงินในแต่ละช่วงเวลา

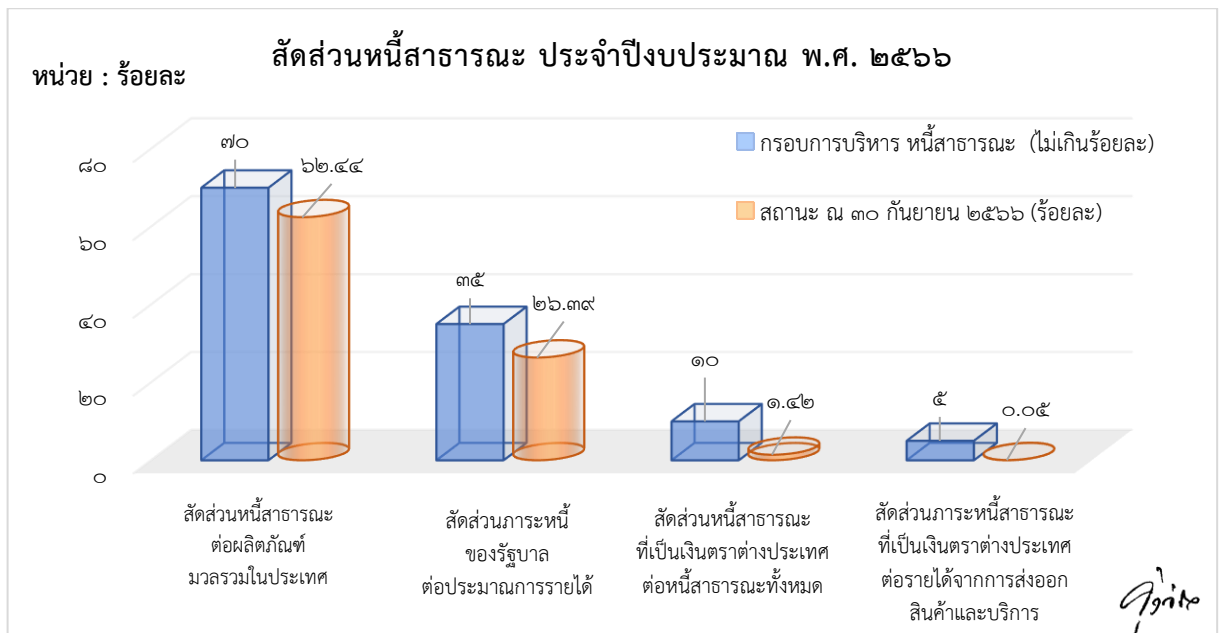
นอกจากนี้ มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการเงินและการคลังของรัฐ (คณะกรรมการฯ) กำหนดสัดส่วนเพื่อใช้เป็นกรอบ ในการบริหารหนี้สาธารณะ ซึ่งตามประกาศคณะกรรมการฯ เรื่อง กำหนดกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศคณะกรรมการฯ เรื่อง กำหนดกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้กำหนดสัดส่วนเพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ ประกอบด้วย

- (๑) สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ต้องไม่เกินร้อยละ ๗๐
- (๒) สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ ต้องไม่เกินร้อยละ ๓๕
- (๓) สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด ต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐
- (๔) สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ

ต้องไม่เกินร้อยละ ๕

ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๖ ทุกสัดส่วนภายใต้กรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ
 ยังอยู่ภายใต้กรอบที่คณะกรรมการฯ กำหนด
 สัดส่วนหนี้สาธารณะตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑
 ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖

กรอบการบริหารหนี้สาธารณะ	กรอบการบริหารหนี้สาธารณะ (ไม่เกินร้อยละ)	สถานะ ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ (ร้อยละ)
๑. สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) (ร้อยละ)	๗๐	๖๒.๔๔
๑.๑ หนี้สาธารณะ (ล้านบาท)	-	๑๑,๑๓๑,๖๓๔.๒๐
๑.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) (ล้านบาท)	-	๑๗,๘๒๖,๙๒๑.๐๐
๒. สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ (ร้อยละ)	๓๕	๒๖.๓๙
๒.๑ ภาระหนี้ของรัฐบาล (ล้านบาท)	-	๗๐๓,๑๗๔.๕๙
๒.๒ ประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ (ล้านบาท)	-	๒,๖๖๔,๗๑๙.๐๐
๓. สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด (ร้อยละ)	๑๐	๑.๔๒
๓.๑ หนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศ (ล้านบาท)	-	๑๕๘,๑๘๑.๐๕
๓.๒ หนี้สาธารณะทั้งหมด (ล้านบาท)	-	๑๑,๑๓๑,๖๓๔.๒๐
๔. สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	๕	๐.๐๕
๔.๑ ภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศ (ล้านบาท)	-	๕,๖๘๙.๒๖
๔.๒ รายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ (ล้านบาท)	-	๑๑,๗๗๐,๔๗๙.๘๖

บทที่ ๔ บทวิเคราะห์

บทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จัดทำขึ้นเพื่อสรุปผลการเปรียบเทียบฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญดังนี้

๔.๑ ภาพรวมของผลการดำเนินงานทางการเงินของรายงานการเงินแผ่นดิน

รัฐบาลมีรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๗๘๘,๙๕๐.๐๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑๓๔,๓๒๑.๒๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๖ เนื่องจากการจัดเก็บรายได้แผ่นดินประเภทภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ขยายตัวตามการฟื้นตัวของรายได้นิติบุคคลและรายได้บุคคลธรรมดา ประกอบกับการจัดเก็บรายได้แผ่นดินประเภทรายได้เบ็ดเตล็ดอื่นเพิ่มขึ้นจากการนำส่งทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนเป็นรายได้แผ่นดิน เงินส่วนเกินจากการจำหน่ายพันธบัตรจากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล และการนำส่งเงินเหลือจ่ายจากเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

รัฐบาลมีค่าใช้จ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๓,๓๒๘,๗๘๙.๒๐ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒๓๔,๖๐๒.๕๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๘ เนื่องจากการลดลงของค่าใช้จ่ายอุดหนุนตามมาตรการของรัฐเพื่อแก้ไขปัญหาสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ คลี่คลาย เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุม

ผลการดำเนินงานทางการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลมีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายจำนวน ๕๓๙,๘๓๙.๑๒ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓๖๘,๙๒๓.๘๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๖๐ เนื่องจากการลดลงของค่าใช้จ่ายอุดหนุนตามมาตรการของรัฐเพื่อแก้ไขปัญหาสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ คลี่คลาย เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุม การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณมีแนวโน้มลดลง การจัดเก็บรายได้สูงกว่าประมาณการ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากกรมจัดเก็บภาษี และการนำส่งเงินรายได้ของหน่วยงานอื่นสูง โดยมีปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล ได้แก่ (๑) การจัดเก็บรายได้รายการเฉพาะกิจ การส่งรายได้ของกองทุน การส่งรายได้จากคลื่นความถี่ทางการสื่อสาร และการชำระอากรนำเข้าของเอกชนย้อนหลังตามคำพิพากษาศาล (๒) การปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตในส่วนของน้ำมันดีเซลประเภทต่าง ๆ (๓) การนำไปกำกับภาษีในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และ (๔) การจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะจากการขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ สำหรับฐานะทางการเงินคลั่งอยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยมีเงินคงคลังเพียงพอต่อความต้องการในการเบิกจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ สำหรับหนี้สาธารณะมีสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในอัตราร้อยละ ๖๒.๔๔ จากกรอบการบริหารหนี้สาธารณะในอัตราร้อยละ ๗๐ แม้ว่าจะมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่หนี้สาธารณะโดยส่วนใหญ่เป็นเงินกู้ยืมภายในประเทศ ได้แก่ การออกพันธบัตรรัฐบาล ประกอบกับรัฐบาลมีความสามารถในการชำระหนี้ โดยการจัดทำแผนบริหารหนี้สาธารณะ ประกอบด้วย

Agito

(๑) แผนการก่อหนี้ใหม่ของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ (๒) แผนการบริหารหนี้เดิม เป็นการกู้เงิน เพื่อปรับโครงสร้างหนี้เดิมและบริหารความเสี่ยงหนี้เดิมของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และ (๓) แผนการชำระหนี้ เป็นหนี้ของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และหนี้หน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การบริหารหนี้สาธารณะเป็นไปภายใต้กรอบ ที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐกำหนด ทั้งนี้ ได้ถือปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวินัยการเงิน การคลังของรัฐ การบริหารหนี้สาธารณะ และการกู้เงินของรัฐวิสาหกิจ

๔.๒ ภาพรวมของฐานะการเงินของรายงานการเงินแผ่นดิน

รัฐบาลมีสินทรัพย์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๘,๕๘๐,๖๒๕.๗๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒๘๗,๑๒๗.๘๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๖ เนื่องจากการเพิ่มขึ้น ของที่ดินราชพัสดุ เงินให้กู้ยืมระยะสั้น เงินให้กู้ยืมระยะยาว และรายได้รัฐบาลค้ำรับ

รัฐบาลมีหนี้สินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๐,๓๖๗,๑๑๒.๑๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้น จากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๕๙๐,๑๕๒.๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๔ เนื่องจากการกู้เงิน เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ และการกู้เงินเพื่อการบริหารหนี้

รัฐบาลมีสินทรัพย์สุทธิหรือส่วนทุน ณ วันสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน (๑,๗๘๖,๔๘๖.๓๖) ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓๐๓,๐๒๔.๘๑ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๒๐.๔๓ เนื่องจากมีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสมเพิ่มขึ้น จากผลการจัดเก็บรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย สำหรับงวดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๕๓๙,๘๓๙.๑๒ ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เกิดจากการปรับปรุง รายการบัญชี การปรับปรุงมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดระยะยาวเพิ่มขึ้นตามมูลค่ายุติธรรม และการปรับปรุงส่วนทุนเพิ่มขึ้นจากการปรับปรุงราคาประเมินที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ให้มีความถูกต้อง ตรงตามมาตรฐานการประเมินราคาที่ดิน อย่างไรก็ตาม รายงานการเงินแผ่นดินจะมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้สะสม เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่รัฐบาลยังสามารถดำเนินงานอย่างต่อเนื่องได้ (Going Concern) เนื่องจากรัฐบาล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้ ประกอบกับมีแนวโน้มในการจัดเก็บรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้นจากการผลักดัน การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ รวมทั้งมีการบริหาร เงินคลังให้เพียงพอต่อการเบิกจ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐในแต่ละช่วงเวลา เพื่อสนับสนุนการบริหาร และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน

๔.๓ การดำเนินการของรัฐบาล

๔.๓.๑ การบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย

การบริหารรายได้ รัฐบาลได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดเก็บรายได้โดยนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ ส่งผลให้การจัดเก็บรายได้แผ่นดินสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด ประกอบกับกระทรวงการคลังได้มีการติดตามการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลอย่างใกล้ชิดผ่านกลไก ของคณะทำงานติดตามผลการจัดเก็บรายได้ และมีการผลักดันการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยระบบเทคโนโลยี ได้แก่ การขับเคลื่อนการจัดเก็บภาษี การเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภายนอก การตรวจสอบภาษีเชิงรุกเพื่อขยายฐานภาษีให้ครอบคลุมกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจ นอกระบบหรือผู้ประกอบการรายใหม่ ตลอดจนเร่งส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้

ให้แก่ประเทศเพิ่มมากขึ้น และสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะสนับสนุนให้เม็ดเงินดังกล่าวกลับเข้าสู่ระบบภาษี เพื่อส่งเสริมความยั่งยืนทางการคลัง สร้างความเป็นธรรมแก่ประชาชนทุกกลุ่ม

การบริหารค่าใช้จ่าย รัฐบาลได้มีการติดตามการใช้จ่ายเงินผ่านคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้มีการกำหนดมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการให้สอดคล้องกับเป้าหมายในภาพรวมของประเทศ โดยมีผลจากการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของหน่วยรับงบประมาณต่าง ๆ สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด นอกจากนี้ รัฐบาลมีเป้าหมายในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การลดความเหลื่อมล้ำ และการรักษาเสถียรภาพทางการคลัง โดยให้ความสำคัญกับกรอบวินัยการเงินการคลังของประเทศอย่างเคร่งครัด

๔.๓.๒ การบริหารที่ราชพัสดุ

การบริหารที่ราชพัสดุ ส่วนใหญ่จะใช้ประโยชน์ในทางราชการตามหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้กำหนดแผนการบริหารจัดการที่ราชพัสดุ และกำหนดนโยบายในการดูแลการใช้ประโยชน์ในด้านการเช่าที่ราชพัสดุของผู้เช่าให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสัญญาเช่า โดยให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตรวจสอบว่าถูกต้องตามวัตถุประสงค์การเช่าที่ได้รับอนุญาตหรือตามสัญญาการเช่า นอกจากนี้ ยังมีมาตรการการสำรวจและเรียกคืนที่ราชพัสดุจากส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้เลิกใช้ประโยชน์ในราชการ หรือใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์อยู่เป็นจำนวนมาก เพื่อนำที่ราชพัสดุที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มาบริหารจัดการให้เกิดความคุ้มค่า เหมาะสมกับศักยภาพที่ดิน และเกิดประโยชน์สูงสุด

กรมธนารักษ์ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์กรมธนารักษ์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามภารกิจด้านที่ราชพัสดุ ให้มีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดมาตรการในการปรับปรุงอัตราค่าเช่าให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจ และมีแผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการประโยชน์ที่ราชพัสดุ เพื่อเพิ่มพื้นที่การจัดการประโยชน์ที่ราชพัสดุให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยกำหนดเป้าหมายในระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้มีการนำที่ราชพัสดุไปจัดหาประโยชน์ เท่ากับร้อยละ ๑๐ ของที่ราชพัสดุที่กรมธนารักษ์บริหารจัดการ ซึ่งกรมธนารักษ์ได้จัดทำแผนงาน/โครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการนำที่ราชพัสดุไปจัดหาประโยชน์ โดยการดำเนินงานตามแผนดังกล่าวจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเช่า/การใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุ และเป็นการเพิ่มรายได้ด้านที่ราชพัสดุอีกทางหนึ่งด้วย

๔.๓.๓ การบริหารเงินลงทุน

การบริหารเงินลงทุน กระทรวงการคลังได้กำกับและติดตามการนำส่งรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจอย่างใกล้ชิด ซึ่งพิจารณาจากผลประกอบการ มาตรการของภาครัฐ และการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การจัดเก็บเงินนำส่งรายได้แผ่นดินเป็นไปตามเป้าหมายและเป็นกลไกในการช่วยรักษาเสถียรภาพทางการคลัง นอกจากนี้แล้วได้จัดทำแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อกำหนดเป้าหมายนโยบาย และกรอบทิศทางหลักในการพัฒนารัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ภายใต้วิสัยทัศน์

คือ “ยกระดับขีดความสามารถรัฐวิสาหกิจไทย มุ่งสู่เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ และการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน” โดยได้มีการกำหนดให้รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งดำเนินการตามหมวดหมู่หลักหรือหมวดหมู่สนับสนุนตามบทบาทและภารกิจขององค์กร รวมถึงให้มีการจัดทำแผนบูรณาการในการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน (Environment Social and Governance : ESG) มาใช้ และกำหนดแนวทางการดำเนินการของกระทรวงเจ้าสังกัดในการกำกับและติดตามให้รัฐวิสาหกิจดำเนินงานตามบทบาทและภารกิจ โดยแผนพัฒนาวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จะมีประโยชน์ในหลายมิติ เช่น รัฐวิสาหกิจจะมีกรอบทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ รัฐวิสาหกิจจะมีการบูรณาการระหว่างกันมากขึ้น มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ผู้ใช้บริการจะได้รับสินค้า บริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ และสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

๔.๓.๔ การบริหารหนี้สิน

กระทรวงการคลังได้จัดทำกลยุทธ์การบริหารหนี้สาธารณะและกรอบการบริหารหนี้สาธารณะ โดยครอบคลุมต้นทุนและความเสี่ยงทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงด้านการปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบของเหตุการณ์สำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารหนี้สาธารณะ เพื่อประเมินความสามารถในการชำระหนี้

ถึงแม้กิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศเริ่มมีการฟื้นตัวและสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เริ่มกลับเข้าสู่สภาวะปกติ แต่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาลมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคดังกล่าว รวมถึงความจำเป็นต้องดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุลอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ หนี้เดือนกันยายน ๒๕๖๖ สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศปรับเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการชำระหนี้ปรับตัวดีขึ้นจากความพยายามในการปรับโครงสร้างหนี้อย่างต่อเนื่อง และการจัดเก็บรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศ นอกจากนี้ ความสามารถในการชำระหนี้ยังขึ้นอยู่กับรายได้ที่ได้รับจัดสรรงบชำระหนี้และประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ในระยะต่อไปด้วย สำหรับสัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด และสัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ พบว่ายังคงอยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง